

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

KABINET MINISTRA

Župančičeva 3, p.p.644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 66 00
F: 01 369 66 09
E: gp.mf@gov.si
www.mf.gov.si

Številka: 007-323/2010/65	
Ljubljana, 14. januar 2011	
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si	
ZADEVA:	Predlog Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (EVA 2010-1611-0100) – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:	
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo in 109/08) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne pod točko ... sprejela naslednji sklep: »Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja in ga pošilja v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.«.	
mag. Helena Kamnar generalna sekretarka	
Priloga sklepa: – predlog Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja.	
Prejmejo: – Državni zbor republike Slovenije. – Ministrstvo za finance, – Služba vlade za zakonodajo.	
2. a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:	
mag. Miranda Groff-Ferjančič, generalna direktorica Direktorata za javno premoženje	
2. b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS:	
dr. Franc Križanič, minister za finance, mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka, Miranda Groff-Ferjančič, generalna direktorica Direktorata za javno premoženje.	
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:	DA

4. a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

/

4. b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

/

5. Kratek povzetek gradiva

Pravno varstvo v postopkih oddaje javnih naročil zagotavlja Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZRPJN). Z njim je vsem gospodarskim subjektom, zainteresiranim za dodelitev javnega naročila, pod enakimi pogoji zagotovljeno ustrezno pravno varstvo, ki temelji predvsem na načelih zakonitosti, hitrosti, dostopnosti in učinkovitosti. S pravnim varstvom se varujejo tako interesi ponudnika kot interesi naročnika, ki jih oba poskušata uveljaviti v postopkih oddaje javnih naročil.

Evropski parlament in Svet sta 11. decembra 2007 sprejela Direktivo št. 2007/66/ES o spremembi direktiv Sveta št. 89/665/EGS in št. 92/13/EGS glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil, ki jo morajo države članice prenesti v nacionalni pravni red do 20. decembra 2009. Bistvene zahteve evropske zakonodaje se nanašajo na:

- t.i. obdobje mirovanja, to je čas pred sklenitvijo pogodbe, v katerem lahko aktivno legitimirana oseba uveljavlja pravno varstvo v postopku oddaje javnega naročila;
- posledice nezakonitih ravnanj naročnika v postopku oddaje javnega naročila - razveljavitev postopka oddaje javnega naročila, razveljavitev pogodbe z učinkom za naprej ali za nazaj, druge alternativne kazni kot je na primer globa;
- učinek ne-suspenzivnosti v postopku revizije javnega naročila;
- obvezna navedba pravnega pouka v odločitvi o oddaji javnega naročila;
- zagotovitev pravnega varstva v predrevizijskem in revizijskem postopku.

Ministrstvo za finance je pri pripravi nove zakonodaje sledilo določbam nove evropske direktive in poskušalo spremeniti določila, ki so se od uveljavitve zadnje novele ZRPJN pokazala kot nepotrebna ali neustrezna, ter upoštevati težnjo po racionalizaciji postopka revizije javnega naročanja, istočasno pa ohraniti isti obseg pravnega varstva.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	na gospodarstvo, posebno na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumente razvojnega načrtovanja: – na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, – na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna	NE

	– na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	
7. a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR		
Zakon predvideva spremembe v zvezi s takso za postopek pravnega varstva v postopkih javnega naročanja, ki jo je potrebno uskladiti z Odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-238/07-52 z dne 2.4.2009. Le-ta določa, da je potrebno pri višini takse upoštevati načelo sorazmernosti, zaradi česar bi moral zakonodajalec do 2.4.2010 znižati vrednosti taks oz. odpraviti plačilo t.i. kazenske takse, ki jo mora vlagatelj glede na veljavni Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 94/07 – uradni prečiščeno besedilo) plačati le, če ne uspe z zahtevkom za revizijo pred Državno revizijsko komisijo. S predlogom zakona se zato z namenom odprave ugotovljenega neskladja odpravlja kazenska taksa, vrednosti pa se znižajo in določijo tako, da se upošteva tudi, ali se zahtevek za pravno varstvo nanaša le na sklop javnega naročila ali na celotno javno naročilo. Posledično Ministrstvo za finance pričakuje znižanje prilivov integralnega proračuna RS iz naslova taks za postopek pravnega varstva v postopkih javnega naročanja.		

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki			Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				

8. Predstavitev sodelovanja javnosti	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja.	DA
Datum objave: 6.8.2010 V razpravo so bili vključeni: – ministrstva in vladne službe, – Državna revizijska komisija, – predstavniki strokovne javnosti, – občine in združenja občin, – sodišča, – Informacijski pooblaščenec, – Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, – Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja, – Ameriška gospodarska zbornica. Mnenja, predloge, pripombe so podali: 1. Carinska uprava RS, 2. Ministrstvo za gospodarstvo, 3. Ministrstvo za javno upravo, 4. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 5. Ministrstvo za notranje zadeve, 6. Ministrstvo z obrambo, 7. Ministrstvo za pravosodje, 8. Ministrstvo za promet, 9. Služba vlade za zakonodajo, 10. Državna revizijska komisija, 11. Informacijski pooblaščenec, 12. Vrhovno sodišče, 13. Višje sodišče v Ljubljani, 14. Višje sodišče v Celju, 15. Višje sodišče v Kopru, 16. Višje sodišče v Mariboru, 17. Okrožno sodišče v Kranju, 18. Skupnost občin Slovenije, 19. Združenje občin, 20. Mestna občina Ljubljana, 21. Obrtniško-podjetniška zbornica Slovenije, 22. Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanje, 23. Ameriška gospodarska zbornica 24. Dars, d.d., 25. Osnovno zdravstvo Gorenjske, 26. Zveza društev za gospodarsko pravo Slovenije, 27. Univerza v Mariboru, 28. Dr. Vesna Kranjc, 29. Jana Habjan Piletič, 30. Bogdan Kofol, 31. Aleksij Mužina, 32. Marija Bukovec Marovt. Upoštevani so bili vsi predlogi, ki niso v nasprotju s predlaganimi rešitvami zakona. Bistvena nerešena vprašanja: - zagotovitev pravnega varstva zoper odločitev Državne revizijske komisije (ustanovitev novega organa/ umestitev pravnega varstva v sodno vejo oblasti); - meje odločanja Državne revizijske komisije – ali naj odloča o vseh kršitvah ali zgolj tistih,	

ki vplivajo na odločitev naročnika, sprejeto v postopku oddaje javnega naročila; - Aktivna legitimacija – ali mora vlagatelj že v predhodnem preizkusu zahtevka za revizije, preden ga naročnika ali Državna revizijska komisija začneta obravnavati vsebinsko, izkazati škodo ali možnost nastanka škode ali nič od navedenega; - skrajšanje rokov za vložitev zahtevka za revizijo – pripombe vlagateljev, da so roki prekratki; - skrajšanje rokov za odločanje v postopku oddaje javnega naročila – pripombe naročnikov, vlagateljev in Državne revizijske komisije, da so roki prekratki; - ustrezno umestitvijo določb o ničnosti ali izpodbojnosti v sfero javnega naročanja; - učinkovitost pravnega varstva po sklenitvi pogodbe o izvedbi javnega naročanja – ali bodo imeli ponudniki sploh interes, da vložijo zahtevek za ugotavljanje ničnosti; - struktura članov Državne revizijske komisije – zgolj pravniki ali tudi drugi poklicni profili (ekonomisti, tehnični poklici).		
Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Resolucijo o normativni dejavnosti (uradni list RS, št. 95/09)		
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: ministrstvom in vladnim službam		
Datumi pošiljanja: 5. 8. 2010		
Gradivo je usklajeno:	z vsemi predlogi, ki niso v nasprotju s predlaganimi rešitvami zakona.	
10. Gradivo je lektorirano		
		NE
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		NE
14. Gradivo ni pripravljeno na podlagi sklepa vlade RS.		
Dr. Franc KRIŽANIČ MINISTER ZA FINANCE		

PRILOGE:

- predlog sklepa Vlade RS (Priloga 1)
- predlog Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Priloga 2)
- mnenje Službe vlade za zakonodajo (Priloga 3).

Številka:
Ljubljana,

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo in 109/08) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne pod točko ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja in ga pošilja v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

mag. Helena Kamnar
generalna sekretarka

Priloga sklepa:

- predlog Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja.

Prejmejo:

- Državni zbor republike Slovenije.
- Ministrstvo za finance,
- Služba vlade za zakonodajo.

PREDLOG ZAKONA O PRAVNEM VARSTVU V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1. Ocena stanja

Področje javnih naročil urejajo trije zakoni:

- med njimi dva materialna:
 - Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10) in
 - Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10) ter
- Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZRPJN), ki ureja pravno varstvo ponudnikov v postopkih oddaje javnih naročil.

ZRPJN zagotavlja pravno varstvo v postopkih oddaje javnih naročil. Z ZRPJN je vsem zainteresiranim subjektom za dodelitev naročila pod enakimi pogoji zagotovljeno ustrezno pravno varstvo, ki temelji predvsem na načelih zakonitosti, hitrosti, dostopnosti, učinkovitosti in kontradiktornosti. S pravnim varstvom se varujejo interesi tako ponudnika kot naročnika, ki jih oba poskušata uveljaviti v postopkih oddaje javnih naročil, izvedenih v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje. Iz letnih poročil Državne revizijske komisije izhaja, da je vsebina revizijskih zahtevkov vsako leto bolj zahtevna in da se na letni ravni število revizijskih zahtevkov povečuje, k čemer je pripomogla tudi finančna kriza. Zakonodajalec je pri pripravi novega zakona sledil določbam Direktive št. 2007/66/ES o spremembi direktiv Sveta št. 89/665/EGS in št. 92/13/EGS glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil, ki sta jo dne 11. decembra 2007 sprejela Evropski parlament in Svet in jo morajo države članice prenesti v nacionalni pravni red do 20. decembra 2009. Hkrati je upošteval tudi dejstvo, da so se v času od uveljavitve zadnje novele ZRPJN pokazale potrebe po spremembah nekaterih določil zakona, ki so se v praksi pokazala kot nepotrebna ali neustrezna. Zakonodajalec je pri pripravi zakona upošteval tudi težnjo po racionalizaciji postopka revizije javnega naročanja, istočasno pa je ohranil isti obseg pravnega varstva.

Pred pripravo novega Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja je zakonodajalec pripravil tudi ustrezne spremembe in dopolnitve obeh materialnih zakonov s področja javnih naročil – Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 19/10) in Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev (Uradni list RS, št. 19/10), saj vsi trije zakoni kot celota predstavljajo sistemski okvir za učinkovito in transparentno izvedbo postopkov oddaje javnih naročil in z njimi povezanega pravnega varstva.

Glede na to, da je potrebno do 21. 8. 2011 v slovenski pravni red prenesti tudi del določb Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES, predlog Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja ureja tudi pravno varstvo v postopkih javnega naročanja na področju obrambe in varnosti. Preostale določbe Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in

varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES, ki se nanašajo na izvedo t.i. obrambnih in varnostnih naročil, pa bodo v našo zakonodajo prenesene z Zakonom naročanju na področju obrambe in varnosti, ki je še v pripravi.

Število revizijskih postopkov je naraščalo do vključno leta 2006. V letu 2007 je bilo z novelo Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja odpravljena avtomatična suspenzivnost vseh aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila, zaradi česar je naročnik lahko kljub vloženemu zahtevku za revizijo nadaljeval s postopkom javnega naročanja, ni pa smel skleniti pogodbe o izvedbi javnega naročila. Z isto novelo je bila uvedena t.i. kazenska taksa, ki jo mora plačati vlagatelj le v primeru, da v postopku revizije pred Državno revizijsko komisijo ne uspe z zahtevkom za revizijo. Ta sprememba pomeni uvedbo dvojne takse – vlagatelj mora plačati takso za postopek revizije pred naročnikom in takso za postopek revizije pred Državno revizijsko komisijo. S tem, da se slednja plača po zaključku revizije pred Državno revizijsko komisijo in to le v primeru, da vlagatelj z zahtevkom ne uspe, Z omenjeno novelo Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja, se je zvišala tudi vrednost takse za postopek revizije, in sicer iz:

- iz 417,29 eurov na 700 eurov, če je predmet naročanja blago ali storitev in javnega naročila ni potrebno objaviti na Portalu javnih naročil,
- iz 834,58 eurov na 1.400 eurov, če je predmet naročanja gradnja in javnega naročila ni potrebno objaviti na Portalu javnih naročil,
- iz 834,58 eurov na 2.500 eurov, če je predmet naročanja blago ali storitev in je potrebno javno naročilo objaviti na Portalu javnih naročil,
- iz 1.669,16 eurov na 5.000 eurov, če je predmet naročanja gradnja in je potrebno javno naročilo objaviti na Portalu javnih naročil,
- iz 834,58 eurov na 5.000 eurov, če je predmet naročanja blago ali storitev in je potrebno javno naročilo objaviti na Portalu javnih naročil in v Uradnem listu EU,
- iz 1.669,16 eurov na 10.000 eurov, če je predmet naročanja blago ali storitev in je potrebno javno naročilo objaviti na Portalu javnih naročil in v Uradnem listu EU.

Glede na uvedbo dvoje takse in povišanje vrednost taks se je število vloženih zahtevkov za revizijo v letu 2007 skoraj razpolovilo in nato še padalo v letu 2008. V letu 2009 pa se število postopkov pravnega varstva zopet povečalo, predvidoma zaradi kriznih razmer v gospodarstvu, ki se odraža v intenzivnem boju za pridobitev posla.

Grafikon št. 1 – Skupno število prejetih zahtevkov za revizijo v letih 2000 – 2009

Vir: Letno poročilo Državne revizijske komisije za leto 2009

Pri pripravi zakonodajnih rešitev na področju pravnega varstva v postopkih javnega naročanja je ministrstvo, pristojno za finance, pripravilo analizo o obsegu pravnega varstva glede na izvedbo vseh postopkov javnega naročanja. Pri pripravi analize je ministrstvo izhajalo iz statističnih

podatkov o oddanih javnih naročilih, ki jih spremlja po uradni dolžnosti, in iz podatkov o revizijskih postopkih pred Državno revizijsko komisijo, ki jih je pridobilo od navedenega organa.

Analiza je pokazala, da je Državna revizijska komisija v letu 2008 revidirala 0,36 % vseh postopkov javnega naročanja, v letu 2009 pa 0,81%.

Podatki o javnih naročilih, za katere v skladu z zakonom ni potrebno izvesti postopka oddaje javnega naročila (blago, storitve pod 10.000 eurov; gradnje, pod 20.000 eurov; blago in storitve na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev pod 20.000 eurov; gradnje na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev pod 40.000 eurov) v tej analizi niso vključena. Podrobnejši izračuni glede na posamezno vrsto postopka javnega naročanja so v prikazani v tabeli 1, iz katere izhaja, da je bilo največ revizijskih zahtevkov vloženih v odprtem postopku, postopku zbiranja ponudb, približno petkrat manj v postopku oddaje naročil male vrednosti in postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi, v ostalih postopkih javnega naročanja pa je bilo glede na posamezen postopek vloženih manj kot 16 zahtevkov za revizijo letno.

Tabela 1. Delež javnih naročil, v katerih je revizijski postopek potekal pred Državno revizijsko komisijo glede na vsa oddana javna naročila v istem obdobju

Vrsta postopka	Predmet naročanja	Mejne vrednosti za postopek po Zakonu o javnem naročanju (v EUR)	Mejne vrednosti za javna naročila na infrastrukturnem področju (v EUR)	Število javnih naročil, oddanih v letu 2008	Število javnih naročil, oddanih v letu 2009	Delež postopkov javnega naročanja, v katerih je potekal revizijski postopek pred Državno revizijsko komisijo	
						Leto 2008	Leto 2009
Zbiranje ponudb	blago, storitve, gradnje	10.000 – 20.000 20.000 – 40.000	20.000 – 40.000 40.000 – 80.000	65.908	44.993	0,04%	0,12%
Zbiranje ponudb po predhodni objavi	blago, storitve, gradnje	20.000 – 40.000 40.000 – 80.000	40.000 – 80.000 80.000 – 160.000	735	986	2,86%	3,75%
Odprti postopek				2.073	1.751	8,01%	15,13%
Postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti				156	45	5,13%	6,67%
Postopek s pogajanjem po predhodni objavi	blago, storitve, gradnje	od 125.000 od 274.000	od 387.000 od 844.000	198	161	7,07%	6,21%
Postopek s pogajanjem brez predhodne objave				709	739	1,83%	2,17%
Konkurenčni dialog				16	7	6,25%	14,29%
Natečaj				11	9	0,00%	0,00%
Storitve B in ostale izjeme	Ni podatka	Ni podatka	Ni podatka	n/a	n/a	Ni podatka	Ni podatka
Skupaj				69.806	48.691	0,36%	0,81%

Vir: Letno poročilo Državne revizijske komisije za leto 2008 in 2009 ter statistični podatki o javnih naročilih, oddanih v letu 2008 in 2009, ki se zajemajo iz Portala javnih naročil

Zakonodajne rešitev vključene v predlog Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja upoštevajo tudi težnje Direktive 2007/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil, ki kot primerni cilj na področju pravnega varstva v postopkih javnega naročanja opredeljuje racionalizacijo postopkov pravnega varstva in povečanje učinkovitosti pravnih sredstev za ponudnike.

Na podlagi Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja, ki je trenutno v veljavi, mora naročnik sprejeti odločitev o zahtevku za revizijo v roku 15 dni od prejema zahtevka za revizijo, Državna revizijska komisija pa prav tako. S tem, da si lahko Državna revizijska komisija v zahtevnejših primerih rok za odločanje o zahtevku za revizijo podaljša še za odloča 20 dni. S predlogom Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja se rok, v katerem mora o zahtevku za revizijo odločiti naročnik skrajša iz 15 dni na 8 delovnih dni. Rok, v katerem mora o zahtevku za revizijo odločiti Državna revizijska komisija pa se podaljša iz 15 dni na 15 delovnih dni z možnostjo podaljšanja za dodatnih 15 delovnih dni.

Spremembe rokov predlagatelj zakona utemeljuje z dejstvom, da je naročnik z predmetom postopka javnega naročanja in dokumentacijo o postopku javnega naročanja že seznanjen, Državna revizijska komisija pa ne. Pri tem postajajo zahtevki za revizijo, podobno kot razpisna dokumentacija za oddajo javnih naročil, vse bolj kompleksni in zahtevni, zaradi česar se odločanje Državne revizijske komisije v praksi že sedaj večkrat podaljša tudi čez zakonsko dovoljeni rok. Hkrati pa v enostavnejših primerih Državna revizijska komisija praviloma odloči zelo hitro – v 28,29% revizij odloči državna revizijska komisija v roku 10 dni od prejema zahtevka za revizijo.

V Tabeli 2 je prikazan čas reševanja zahtevkov za revizijo v letih 2008, 2009 in 2010.

Tabela 2: Čas potreben za obravnavo zahtevka za revizijo

Čas odločanja o zahtevku za revizijo (interval v dnevih)	Število revizijskih postopkov, ki so potekali in bili zaključenih pred Državno revizijsko komisijo		
	Leto 2008	Leto 2009	Januar -Junij 2010
1-5	67	Ni podatka	28
6-10	75	Ni podatka	54
11-15	66	Ni podatka	58
16-20	13	Ni podatka	20
21-25	7	Ni podatka	6
26-30	4	Ni podatka	11
31-35	2	Ni podatka	6
36-40	4	Ni podatka	3
41-45	2	Ni podatka	1
46-50	0	Ni podatka	0
51-55	0	Ni podatka	0
56-60	1	Ni podatka	0
61-65	0	Ni podatka	0
66-70	0	Ni podatka	0
71-75	3	Ni podatka	0

Total	244	365	187
-------	-----	-----	-----

Vir: Letno poročilo Državne revizijske komisije za leto 2008 in 2009 ter podatki Državne revizijske komisije odločanju v letu 2010

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Cilj predlaganega zakona je zagotovitev učinkovitega pravnega varstva ponudnikov, naročnikov in javnega interesa v postopkih oddaje javnih naročil, skladno z zgoraj navedenimi direktivami, ter racionalizacija postopkov pravnega varstva, ki potekajo pred naročnikom in Državno revizijsko komisijo. Predlog zakona ureja tudi varstvo obrambnega in varnostnega interesa v postopkih oddaje javnih naročil. Poleg pravnega varstva, ki poteka pred naročnikom in Državno revizijsko komisijo pred sklenitvijo pogodbe o izvedbi javnega naročila se s predlogom Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja uvaja tudi pravno varstvo po sklenitvi pogodbe o izvedbi javnega naročila, in sicer z uveljavljanjem ničnosti pogodbe v sodnem postopku pred okrajnim sodiščem v Ljubljani.

2.2. Načela

Postopek pravnega varstva temelji na načelih, ki so bila določena že v do sedaj veljavnem zakonu, to so načela zakonitosti, hitrosti, dostopnosti, učinkovitosti, kontradiktornosti in javnosti. Z Zakonom o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja se na področju pravnega varstva na novo uvajata načelo kontradiktornosti in načelo javnosti. Pri tem je uvedba načela kontradiktornosti ključnega pomena, saj omogoča strankam postopka, to so naročnik, izbrani ponudnik in vlagatelj zahtevka za revizijo, možnost, da se izjasnijo o zahtevkih in navedbah nasprotne stranke, kar vpliva na skrajšanje predmetnih postopkov pravnega varstva in na prekinitev dosedanje prakse ponavljanja postopkov pravnega varstva v istih postopkih javnega naročanja. Uvedbo načela kontradiktornosti v postopke pravnega varstva na področju javnega naročanja narekuje tudi Direktiva 2007/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil, ki se v naš pravni red prenaša s tem zakonom.

2.3. Poglavitne rešitve

Novi Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja se od veljavnega zakona s tega področja (Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 94-07 – uradno prečiščeno besedilo)) loči predvsem zaradi določb, ki se nanašajo na postopkovne izboljšave, zlasti tiste časovne narave, na uvajanje institutov, ki bodo omogočili še racionalnejše izvajanje postopkov pravnega varstva, in na ukinjanje tistih institutov, ki so se v praksi pokazali kot neučinkoviti in nepotrebni.

S predlogom zakona se spreminja sestava Državne revizijske komisije. Novi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati člani in predsednik komisije so: izobrazba pravne smeri, opravljen pravniški državni izpit in več let delovnih izkušenj na področju javnih naročil. Vsi člani in predsednik Državne revizijske komisije morajo biti osebno primerni za opravljanje funkcije. Zaradi zagotavljanja pravnega varstva v segmentu javnih naročil na področju obrambe in varnosti, ki pogosto vsebujejo elemente tajnosti, morajo člani in predsednik Državne revizijske komisije imeti tudi dovoljenje za dostop do tajnih podatkov z najvišjo stopnjo tajnosti. Predsednik

Državne revizijske komisije mora poleg zgoraj navedenih pogojev izpolnjevati tudi pogoje, ki so primerljivi pogojem za izvolitev okrožnega sodnika, ki jih določa Zakon o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07), to je šest let delovnih izkušenj na področju javnih naročil ali uspešno opravljanje funkcije člana ali predsednika Državne revizijske komisije v obdobju treh let. Z zaostritvijo pogojev za imenovanje članov in predsednika bodo okrepljene pristojnosti Državne revizijske komisije, predvsem v smislu izpolnjevanja statusa sodnega organa oziroma kriterijev za tribunal iz 234. člena Pogodbe o ustanovitvi ES.

Z namenom racionalizacije in skrajšanja postopkov revizije se roki v predrevizijskem postopku, tj. postopku pravnega varstva, ki poteka pred naročnikom, nekoliko skrajšajo. Državni revizijski komisij pa se zaradi vse večje zahtevnosti postopkov pravnega varstva zagotovi možnost daljšega roka za odločanje, s čimer se zagotavlja pravilnost in zakonitost odločitev Državne revizijske komisije. Glede na to, da zoper odločitev Državne revizijske komisije pravno varstvo ni zagotovljeno, je zagotavljanje zakonitosti njenih odločitev še toliko bolj pomembno. Interes naročnika je, da se postopek javnega naročanja in pravnega varstva čim hitreje zaključi, zato je omenjeno skrajšanje rokov v predrevizijskem postopku utemeljeno. Na ta način se poudarja tudi načelo hitrosti postopka.

Na racionalizacijo postopka pravnega varstva pred Državo revizijsko komisijo, t.i. revizijski postopke, vpliva tudi uvedba razjasnjevalnega sestanka in možnost pridobitve strokovnih mnenj in angažiranje neodvisnih strokovnjakov in izvedencev za razjasnitev posameznih strokovnih vprašanj. Na ta način lahko Državna revizijska komisija na hitrejši način pridobi vsa potrebna pojasnila in stališča za ugotovitev dejanskega stanja in sprejem zakonite odločitve v revizijskem postopku.

Postopek revizije javnega naročila bo od uvedbe novega zakona nekoliko krajši tudi zaradi avtomatičnega posredovanja zahtevka za revizijo, s katerim vlagatelj ni uspel Državni revizijski komisiji. Po sedaj veljavni zakonodaji je naročnik pozval vlagatelja, da se izjasni ali želi nadaljevati postopek pravnega varstva pred Državno revizijsko komisijo in šele nato dokumentacijo odstopil v obravnavo navedeni komisiji. Glede na nove zakonodajne rešitve, bo naročnik posredoval zahtevek za revizijo, kateremu ni ugodil v celoti, Državni revizijski komisiji po uradni dolžnosti. Vlagatelj pa bo lahko postopek pravnega varstva prekinil, če bo tako želel, na podlagi umika zahtevka za revizijo.

Na racionalizacijo postopka revizije javnega naročanja vpliva tudi določba, s katero se onemogoča večkratno uveljavljanje pravnega varstva zoper iste kršitve v posameznem postopku oddaje javnega naročila. Vlagatelj lahko v revizijskem zahtevku uveljavlja le tiste kršitve, ki jih ni navajal v predhodnih zahtevkih. Pri tem že v skladu z veljavno zakonodajo po preteku roka za oddajo ponudb ni mogoče vložiti zahtevka za revizijo zoper kršitve v zvezi z objavo obvestila o naročilu, razpisno dokumentaciji in povabilo k oddaji ponudbe, ki pravilom vključujejo pogoje in merila za dodelitev javnega naročila ter tehnične specifikacije za predmet naročila.

V zvezi z razveljavitvijo postopka oddaje javnega naročila se predlaga natančnejša ureditev tega instituta, in sicer so taksativno navedeni primeri, ko lahko Državna revizijska komisija postopek javnega naročila razveljavi. Razlogi za razveljavitev izhajajo predvsem iz nove direktive na področju pravnega varstva in se nanašajo na najhujše kršitve javno-naročniške zakonodaje, ki se običajno odražajo tudi v kršitvah temeljnih načel javnega naročanja (gospodarnost, zagotavljanje konkurenčnosti, enakopravna obravnava ponudnikov, sorazmernost idr.). V primerih, izrecno navedenih v predlogu Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja, bo torej Državna revizijska komisija zaradi najhujših kršitev razveljavila celoten postopek javnega naročanja, saj v teh primerih naročnik običajno ne more

odpraviti kršitve z razveljavitvijo dela postopka javnega naročanja ali posamezne odločitve, sprejet v postopku javnega naročanja.

Drugačne so tudi določbe v zvezi z letnim poročilom Državne revizijske komisije. Predvidena je drugačna struktura letnega poročila, saj bo le-to vsebovalo podatke, iz katerih bo razvidno, kolikšen delež zahtevkov za revizijo je utemeljen. Iz poročila bo tudi razvidno, koliko je primerov črpanja evropskih sredstev, v katerih je bilo v postopku oddaje javnega naročila uveljavljeno pravno varstvo.

Z Zakonom o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja se ukinja tudi pomirjevalni postopek, ki izhaja iz določb nekdanjih evropskih direktiv in se v praksi ni izkazal za najbolj učinkovitega. Poleg tega se ukinja tudi izdajanje potrdil o skladnosti postopkov in prakse naročnika s predpisi Evropske skupnosti in Republike Slovenije, katera so doslej lahko zahtevali naročniki, ki opravljajo dejavnost na vodnem, energetske, transportnem in telekomunikacijskem področju.

Na novo so urejene tudi takse za postopek pravnega varstva v postopkih oddaje javnih naročil, saj se odpravlja neskladnost veljavne zakonodaje z Ustavo Republike Slovenije, na katero je v svoji odločbi št. U-I-238/07-52 z dne 2. 4. 2009 opozorilo Ustavno sodišče Republike Slovenije. Predmetna odločba izpostavlja predvsem spornost drugega stavka četrtega odstavka 22. člena veljavnega Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo), v skladu s katerim se taksa za vodenje postopka revizije pred Državno revizijsko komisijo plača, po končanem postopku, in sicer zgolj v primeru, ko se je zahtevek za revizijo izkazal za neutemeljen. S plačilom takse pred začetkom revizijskega postopka in ne glede na uspeh v tem postopku se zagotavlja nediskriminatorna obravnava vlagateljev in doseganje namena takse, tj. nadomestilo za vodenje postopka. Čeprav so takse praviloma primarno namenjene kritju stroškov postopka, ima taksa za postopek pravnega varstva v postopku javnega naročanja, zlasti upošteva njeno višino, tudi generalno-preventivni in kaznovalni učinek. Z njeno uvedbo v letu 2007 si je zakonodajalec prizadeval zmanjšati obseg neupravičenih zahtevkov za pravno varstvo v postopkih javnega naročanja, zaradi česar so bili v preteklosti postopki javnega naročanja dolgotrajni in so se po nepotrebnem podaljševali.

Natančneje je urejeno tudi povračilo stroškov revizijskega postopka. Stranka, ki v postopku pravnega varstva ne uspe, mora namreč nasprotni stranki, če v postopku pravnega varstva sodeluje tudi izbrani ponudnik, čigar ponudbo želi izpodbiti vlagatelj zahtevka za revizijo, p tudi njemu, povrniti vse upravičene stroške nastale z revizijo, vključno s takso za postopek pravnega varstva.

V zvezi s povračilom škode je v zakonu jasno opredeljeno, da ponudnik škodo uveljavlja zoper naročnika, naročnik pa lahko zaradi nezakonnosti odločitve Državne revizijske komisije škodo uveljavlja zoper Republik Slovenijo. Državna revizijska komisij ima namreč le kasatorična pooblastila in ne more nadomestiti odločitve naročnika o oddaji naročila. Iz tega izhaja, da je vzročno zvezo kot eno od temeljnih odškodninskih predpostavk mogoče dokazati le z zahtevkom zoper naročnika. Nasprotno od vlagatelja, naročnik lahko izkaže vzročno zvezo med svojo odločitvijo o oddaji naročila in odločitvijo Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo, saj mora upoštevati odločitev Državne revizijske komisije in njene napotke. Če tega ne stori, je kaznovan z globo za prekršek. Zahtevek za uveljavljanje škode se vloži na Okrajnem sodišču v Ljubljani.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

V skladu z Odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-238/07-52, z dne 2.4.2009 je zakonodajalec predvidel drugačen sistem taks za postopek pravnega varstva v postopkih oddaje javnih naročil, ki pomeni nediskriminatorno obravnavo zahtevkov za revizijo, ne glede na njihovo utemeljenost.

Novi zakon določa, da vlagatelj zahtevka za revizijo, ki se obravnava pred naročnikom in Državno revizijsko komisijo plača takso v vrednosti:

- 750 eurov, če se zahtevek za predrevizijski postopek nanaša na vsebino objave in/ali razpisno dokumentacijo v postopku oddaje javnega naročila male vrednosti, postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi ali v primeru storitev iz Seznama storitev B (t.i. ne-prioritetne storitve, pri oddaji katerih ni potrebno odpirati konkurence z objavo javnega naročila na Portalu javnih naročil),
- 1.500 eurov, če se zahtevek za predrevizijski postopek nanaša na vsebino objave in/ali razpisno dokumentacijo v odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem po predhodni objavi, postopku s pogajanjem brez predhodne objave, konkurenčnem dialogu ali javnem natečaju,
- 1 % od vrednosti izbrane ponudbe, upošteva se, ali se nanaša na celotno naročilo ali zgolj na sklop naročil, vendar ne več kot 15.000 eurov, če se zahtevek za revizijo nanaša na odločitev o dodelitvi naročila ali odločitev o izločitvi iz postopka javnega naročanja ali na odločitev o zavrnitvi ponudbe.

Pri določanju višine taks za postopek pravnega varstva v postopkih oddaje javnih naročil je predlagatelj zakona upošteval zahtevnost postopka in dokumentacije v postopku javnega naročila in razmerje med pozitivnimi in negativnimi učinki in posledicami postopka pravnega varstva. V Sloveniji se je namreč na področju pravnega varstva oblikovala praksa, da ponudniki vlagajo zahtevke za pravno varstvo ne glede na utemeljenost le-teh, s čimer podaljšujejo in dražijo postopke javnega naročanja, naročniku povzročajo nepotrebno škodo, s tem pa tudi nepotrebno trošenje davkoplačevalskega denarja. Ne glede na višine taks, ki se na prvi pogled morda zdijo visoke, predstavlja taksa največ 7 % vrednosti javnega naročila, in sicer v primeru, da za naročilo male vrednosti poteka postopek revizije pred Državno revizijsko komisijo. V primeru ostalih naročil predstavlja taksa od 0,15 % do 6,35 % vrednosti naročila. V zvezi s tem pa je potrebno poudariti, da se vlagatelju zahtevka za pravno varstvo taksa in ostali stroški, nastali s postopkom pravnega varstva, v celoti povrnejo, če vlagatelj z zahtevkom uspe.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva iz državnega proračuna za izvajanje zakona sedaj niso potrebna in zato niso zagotovljena.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Z novim zakonom se v slovenski pravni red prenašajo določbe Direktive št. 2007/66/ES o spremembi direktiv Sveta št. 89/665/EGS in št. 92/13/EGS glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil ter del določb Direktive št. 2009/81/ES o usklajevanju

postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES. Del določb Direktive št. 2007/66/ES je bil v slovenski pravni red prenesen že z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 19/10) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev naročanju (Uradni list RS, št. 19/10). Z uveljavitvijo tega zakona bo naš pravni red na področju javnega naročanja in pravnega varstva v postopkih javnih naročil v celoti usklajen s pravnim redom EU.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Pravno varstvo v postopkih javnega naročanja v Evropski uniji določa Direktiva št. 2007/66/ES o spremembi direktiv Sveta št. 89/665/EGS in št. 92/13/EGS glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil ter del določb Direktive št. 2009/81/ES o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES. Države članice EU so k implementaciji navedene direktive pristopile na različne načine. Posamezne države članice bodo direktivo implementirale samo nad vrednostmi, nad katerimi je potrebno javno naročilo objaviti v Uradnem listu Evropske unije, nekatere pa bodo v nacionalni zakonodaji predvidele strožjo ureditev od evropske. Ker so države članice Direktivo št. 2009/81/ES dolžne implementirati do 21. 8. 2011, trenutno še niso znane dokončne rešitve glede pravnega varstva, ki ga bodo druge države članice zagotovile za postopke javnega naročanja na področju obrambe in varnosti, zato mednarodne zakonodajne primerjave ni možno pripraviti.

5.2.1. Nizozemska

Novo direktivo na področju pravnega varstva v postopkih oddaje javnih naročil je Nizozemska v nacionalni pravni red prenesla samo za javna naročila, ki jih morajo naročniki v skladu z evropsko zakonodajo objaviti v Uradnem listu Evropske unije. Ureditev pod t. i. evropskimi mejnimi vrednostmi bo tako ostala nespremenjena. Po veljavni zakonodaji je rok za vložitev zahtevka za revizijo, t. i. obdobje mirovanja, 15 dni. Izjeme od obdobja mirovanja bodo uporabili samo v primeru, ko objava razpisa ni obvezna, ali če to upravičuje javni interes. Nizozemska je v zakonodaji predvidela tako neveljavnost pogodbe za nazaj kot neveljavnost pogodbe za naprej. Oba instituta, neveljavnost pogodbe za naprej ali za nazaj, je Nizozemska predvidela predvsem za primere, ko se je izvajanje pogodbe šele pričelo. Rok za uveljavljanje neveljavnosti pogodbe je omejen na 30 dni od dneva, ko bodo znani razlogi neveljavnosti. Predvidene bodo tudi alternativne kazni v obliki globe, in sicer v višini 10 odstotkov od vrednosti naročila. Skrajšanje trajanja pogodbe ali zmanjšanje vrednosti pogodbe ne bo uporabljeno.

5.2.2. Danska

Danska je Direktivo št. 2007/66/ES prenesla v nacionalno zakonodajo v celoti in neposredno s posebnim zakonom *Act on review procedures of the public procurements rules*. Pravno varstvo se lahko uveljavlja pred Danish Complaints Board for Public Procurement ali pred sodišči (razen v primeru kršenja pravil o mirovanju, ko ima izključno pristojnost Complaints Board). Obdobje mirovanja se šteje 10 dni od trenutka, ko je naročnik poslal obvestilo o oddaji naročila s pomočjo faksa ali elektronske pošte, ali 15 dni v primeru uporabe navadne pošte. Neveljavnost pogodbe je predvidena v primeru oddaje naročila brez objave, v primeru ko je ponudniku onemogočena uporaba predpogodbenih pravnih sredstev in v primeru kršitev pravil o obdobju mirovanja. Pristojni organ se lahko odloči med *ex tunc* ali *ex nunc* neveljavnostjo. Alternativno je predvidena denarna kazen ali skrajšanje trajanja pogodbe.

5.2.3. Nemčija

Nemčija je Direktivo št. 2007/66/ES prenesla v nacionalno zakonodajo zgolj nad evropskimi mejnimi vrednostmi. Pravno varstvo ponudnikov se zagotavlja na dveh oziroma izjemoma treh stopnjah – Revizijska komisija, Visoko sodišče in Zvezno visoko sodišče. Revizijski organ na prvi stopnji je dolžan odločiti o revizijskem zahtevku v petih tednih. Revizijski postopek pa lahko traja tudi dva meseca, saj vključuje pregled celotne javno-naročniške dokumentacije in tudi po potrebi zaslišanje prič. Pritožbeni rok na II. Stopnji revizije je 14 dni. Visoko sodišče, ki odloča na tej stopnji reviziji, navadno odloči v 1 - 3 mesecih, čeprav pri sprejemanju odločitve ni omejeno z roki. V Nemčiji se pogodba razveljavi za nazaj v primeru, ko naročnik sklene pogodbo v obdobju mirovanja. V primeru razveljavitve pogodbe za naprej lahko revizijski organ naloži naročniku, da ponovi nekatera postopkovna ravnanja, vendar ne celotnega postopka oddaje naročila. Nemški zakon ne predvideva alternativnih kazni v obliki globe. Odškodnino za povzročeno škodo lahko ponudnik uveljavlja na civilnem sodišču.

5.3.4 Finska

Na Finskem je področje javnega naročanja urejeno z Act on Public Contracts. Novela zakona (321/2010) ureja obdobje mirovanja tako, da do sklenitve pogodbe ne sme priti pred potekom 21-dnevnega roka odkar je ponudnik prejel, ali se šteje da je prejel odločitev o oddaji naročila. *Markkinaoikeus* (Market Court) je specialno sodišče za področje trgovinskega prava, konkurenčnega prava ter prava javnega naročanja, ki je pristojno za ugotavljanje neveljavnosti pogodb. Razlogi za neveljavnost pogodb so kršenje pravil o neposredni oddaji naročila, nespoštovanje pravil o obdobju mirovanja in kršitev obveznosti iz pogodbe. Sankcija neveljavnosti pogodb se lahko izreče le v primeru neizpolnjenih pogodbenih obveznosti. Globa je predvidena v primerih, če je Market Court ugotovil, da je pogodba neveljavna; če so bila kršena pravila obdobja mirovanja; če so bile kršene obveznosti iz pogodbe. Globa ne bi smela presegati 10 odstotkov pogodbene vrednosti. Namesto globe lahko Market Court odredi skrajšanje trajanja pogodbe.

5.3.5. Irska

Določbe direktive 2007/66/ES so prenesene v *Public Procurement Remedies Regulations*, pristojni organ je *High Court*. Obdobje mirovanja se šteje naslednji dan odkar je ponudnikom bilo poslano obvestilo o oddaji naročila. V primeru, ko je obvestilo poslano s pomočjo faksa ali elektronskih sredstev, velja 14-dnevni rok, v primeru uporabe drugih sredstev pa velja 16-dnevni rok. Neveljavnost pogodbe je predvidena v primerih, ko so kršena pravila glede objave naročila ali pravila glede obdobja mirovanja. Če sodišče ugotovi, da je pogodba neveljavna, so vse neizpolnjene pogodbene obveznosti preklicane. Neveljavnost ne zadeva pogodbenih obveznosti, ki so že izpolnjene. Alternativne kazni so predvidene v primerih, ko sodišče zavrne razglasitev pogodbe za neveljavno oziroma v primerih, ko ugotovi kršitev, vendar ohrani pogodbo v veljavi. Alternativa kazni se izreče v obliki (1) civilne finančne kazni v znesku do 10 odstotkov vrednosti pogodbe in/ali (2) prekinitve ali skrajšanje trajanja pogodbe, pri tem pa velja, da povračilo škode ni primerna alternativna kazen.

5.3.6. Italija

Področje javnega naročanja ureja Public Contracts Code (D.Lgs 163/2006), direktivo prenaša zakonodajni dekret D.Lgs 53/2010, za revizijo velja sodni postopek. Zoper ukrepe naročnika lahko zainteresirana oseba (ki je dokazala, da je utrpela škodo zaradi naročnikovega ravnanja) vloži revizijo pred regionalnim upravnim sodiščem (*Tribunale Amministrativo Regionale*), zoper odločitev katerega se lahko pritoži pred državnim sodiščem (*Consiglio di Stato*). Obdobje

mirovanja traja 35 dni od dneva zadnjega obvestila ponudnikom. V okviru neveljavnosti, se sodišče lahko odloči med *ex tunc* ali *ex nunc* neveljavnostjo pogodbe. Alternativne kazni predstavljajo denarne kazni ali skrajšanje trajanja pogodbe.

5.3.7. Francija

Direktive s področja javnega naročanja so prenesene v francosko zakonodajo s Public Procurement Contracts Code (*Code des marches publics*), ki predvideva sodni nadzor. Pravna sredstva se lahko uveljavljajo pred specializiranimi upravnimi sodišči, v primeru sporov proti nejavnim subjektom pa pred civilnimi in gospodarskimi sodišči. Gre za skrajšani postopek z enim sodnikom. Obdobje mirovanja traja 10 dni odkar naročnik pošlje obvestilo o oddaji naročila s pomočjo faksa ali elektronske pošte oz. 15 dni v primeru uporabe navadne pošte. V primeru kršitev je predvidena neveljavnost pogodbe, ki v vseh primerih učinkuje *ex tunc*. Kot alternativna kazen je predvidena denarna kazen v višini do 20 % celotne vrednosti pogodbe ali skrajšanje trajanja pogodbe.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

6.2. Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3. Presoja posledic na gospodarstvo: /

6.4. Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5. Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6. Izvajanje sprejetega predpisa: /

- a) Predstavitev sprejetega zakona
 - ciljnim skupinam (seminarji, delavnice),
 - širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve);
- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa
 - zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa,
 - organi, civilna družba,
 - metode za spremljanje doseganja ciljev,
 - merila za ugotavljanje doseganja ciljev,
 - časovni okvir spremljanja za pripravo poročil,
 - roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih.

6.7. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

II. BESEDILO ČLENOV

Prvo poglavje PREDMET UREJANJA ZAKONA IN TEMELJNA NAČELA

1. člen (predmet zakona)

(1) S tem zakonom se:

- ureja pravno varstvo ponudnikov, naročnikov in javnega interesa v postopkih oddaje javnih naročil;
- ureja varstvo obrambnega in varnostnega interesa v postopkih oddaje javnih naročil;
- določa organe, ki so pristojni za varstvo pravic po tem zakonu.

(2) Ta zakon določa tudi pravno varstvo po sklenitvi pogodbe ali okvirnega sporazuma (v nadaljnjem besedilu: pogodba).

(3) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

- Direktiva Sveta št. 89/665/EGS z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje (UL L 395 z dne 30. 12. 1989. str. 33), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31),
- Direktiva Sveta št. 92/13/EGS z dne 25. februarja 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o uporabi pravil Skupnosti za oddajo javnih naročil podjetij na vodnem, energetskem, transportnem in telekomunikacijskem področju (UL L 76 z dne 23. 3. 1992, str. 14) zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede vprašanja izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 z dne 20. 12. 2007, str. 31) in
- del Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216 z dne 20. 8. 2009, str. 76).

2. člen (postopki pravnega varstva)

(1) Če pogodba še ni bila sklenjena, poteka pravno varstvo v predrevizijskem postopku pred naročnikom in v revizijskem postopku pred Državno revizijsko komisijo za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: Državna revizijska komisija).

(2) Če je bila pogodba ali okvirni sporazum že sklenjen, je pravno varstvo zagotovljeno pred Okrožnim sodiščem Republike Slovenije v Ljubljani (v nadaljnjem besedilu: sodišče). Če zakon tako določa, lahko poteka pravno varstvo v sodnem postopku tudi v drugih primerih.

3. člen (stranke postopka)

(1) Stranka predrevizijskega postopka je lahko gospodarski subjekt kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ali zagovornik javnega interesa iz drugega odstavka 6. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: zagovornik javnega interesa).

(2) Stranka revizijskega postopka in sodnega postopka je lahko:

- gospodarski subjekt kot ga določa zakon, ki ureja javno naročanje, ali zagovornik javnega interesa, ali
- naročnik ali drug subjekt, ki po zakonu, ki ureja javno naročanje, izvaja ali bi moral izvajati postopek javnega naročanja.

(3) Predrevizijskega, revizijskega in sodnega postopka se ima pravico udeleževati tudi ponudnik, čigar ponudbo je naročnik izbral kot najugodnejšo (v nadaljnjem besedilu: izbrani ponudnik). V tem primeru ima izbrani ponudnik enake pravice in dolžnosti kot stranka, če zakon ne določa drugače.

4. člen

(izjeme in obseg pravnega varstva)

(1) Za javna naročila, za katera se zakon, ki ureja javno naročanje, ne uporablja ali se uporablja le v zvezi z vodenjem evidence in sporočanjem statističnih podatkov, pravno varstvo ni zagotovljeno, razen če zakon, ki ureja javno naročanje, ali ta zakon ne določata drugače.

(2) Za posamezna naročila, oddana na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu, pravno varstvo ni zagotovljeno v predrevizijskem in revizijskem postopku, razen če ta zakon ali zakon, ki ureja javno naročanje, ne določata drugače.

(3) Za storitve, ki so upoštevajo zakon ali druge predpise, ki urejajo javno naročanje, uvrščene v Seznam storitev B (v nadaljnjem besedilu: storitve iz Seznama storitev B), je pravno varstvo zagotovljeno v delu, ki ga ureja zakon, ki ureja javno naročanje.

(4) Kadar naročnik za oddajo javnega naročila izvede postopek po zakonu, ki ureja javno naročanje, ali izvede strožji postopek po navedenem zakonu, čeprav ga le-ta k temu ne zavezuje, se v postopku pravnega varstva v celoti upoštevajo določbe, ki veljajo za postopek javnega naročanja, ki ga naročnik izvaja.

5. člen

(dopustnost pravnega varstva v postopkih oddaje javnih naročil)

(1) Zahteva za pravno varstvo v postopkih javnega naročanja se lahko vloži v vseh stopnjah postopka oddaje javnega naročila, zoper vsako ravnanje naročnika, razen če zakon, ki ureja oddajo javnih naročil, ali ta zakon ne določata drugače.

(2) Kadar naročnik sklene pogodbo brez izvedbe postopka javnega naročanja, čeprav bi ga po zakonu, ki ureja javno naročanje, moral izvesti, je pravno varstvo zagotovljeno v sodnem postopku.

(3) Kadar se posamezno naročilo oddaja:

- na podlagi okvirnega sporazuma, ki se sklene z večjim številom ponudnikov in v njem niso opredeljeni vsi pogodbeni pogoji, ali
- v dinamičnem nabavnem sistemu in

je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katere dalje je treba javno naročilo poslati v objavo Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti, je pravno varstvo zagotovljeno v sodnem postopku. V drugim primerih posameznih naročil, ki se oddajajo na podlagi dinamičnega nabavnega sistema, je pravno varstvo zagotovljeno v sodnem postopku, v skladu z določili zakona, ki ureja obligacijska razmerja.

(4) Kadar naročnik po sprejemu odločitve o oddaji javnega naročila odstopi od izvedbe javnega naročila, se pravica do povračila škode lahko uveljavlja v sodnem postopku.

6. člen

(pravno varstvo javnega interesa)

(1) V predrevizijskem, revizijskem ali sodnem postopku se pravno varstvo javnega interesa v postopkih oddaje javnih naročil lahko uveljavlja, če je predmet javnega naročila blago, storitev ali gradnja, ki je neposredno povezana z izvajanjem dejavnosti v javnem ali splošnem interesu, za opravljanje katere je bil naročnik ustanovljen oz. mu je bilo opravljanje te dejavnosti naloženo na podlagi zakona, pod pogojem, da bi nezakonita oddaja javnega naročila pomenila nesorazmerne posledice na delovanje tega naročnika, dela ali celote slovenskega geografskega območja ali države. Za nesorazmerne posledice se ne štejejo zgolj ekonomski interesi.

(2) Pravno varstvo javnega interesa v postopku oddaje javnega naročila lahko uveljavljajo:

- Državno pravobranilstvo Republike Slovenije,
- ministrstvo, pristojno za finance,
- Računsko sodišče Republike Slovenije,
- organ, pristojen za varstvo konkurence, ali
- organ, pristojen za preprečevanje korupcije.

(3) Zahteva za pravno varstvo javnega interesa v predrevizijskem postopku se lahko vloži v katerikoli fazi postopka oddaje javnega naročila, vendar najkasneje do dokončnosti odločitve o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti. Po zaključenem predrevizijskem postopku lahko organ iz prejšnjega odstavka uveljavlja pravno varstvo v revizijskem postopku.

(4) Zahteva za pravno varstvo javnega interesa v sodnem postopku se lahko vloži v roku iz drugega odstavka 42. člena tega zakona.

(5) Pravno varstvo javnega interesa na lokalnem nivoju lahko predlagajo naročniki tako, da predlog predložijo dokumentaciji iz prvega ali drugega odstavka 29. člena tega zakona. Predlog mora vsebovati utemeljitev in dokazila o obstoju javnega interesa.

7. člen

(temeljna načela)

Pravno varstvo v postopkih javnega naročanja temelji na načelih zakonitosti, hitrosti in učinkovitosti, dostopnosti, javnosti in kontradiktornosti.

8. člen

(načelo zakonitosti)

V postopku pravnega varstva morajo sodelujoči ves čas postopka ravnati skladno s predpisi, ki veljajo v času, ko se začne postopek oddaje javnega naročila. Šteje se, da se postopek oddaje javnega naročila začne s sprejemom sklepa o začetku postopka. Če naročnik ne sprejme sklepa o začetku postopka, se šteje, da se je postopek oddaje javnega naročila začel z izdajo povabila k oddaji ponudb, v primeru postopka javnega naročanja, ki se objavi na Portalu javnih naročil, pa s posredovanjem obvestila o naročilu v objavo.

9. člen **(načelo hitrosti in učinkovitosti)**

Državna revizijska komisija, naročnik, vlagatelj, zagovornik javnega interesa, izbrani ponudnik in drugi udeleženci v postopku pravnega varstva si morajo prizadevati, da se ta postopek vodi hitro, vendar tako, da se pravilno ugotovi dejansko stanje ter izda zakonita odločitev.

10. člen **(načelo dostopnosti)**

Vsakemu, ki je zainteresiran za dodelitev naročila, mora biti pod enakimi pogoji dostopno pravno varstvo, s katerim se varujejo interesi, zagotovljeni s predpisi, ki urejajo javno naročanje, in drugimi predpisi, in s katerim se mora krepiti zaupanje javnosti v delo države in njenih organov.

11. člen **(načelo kontradiktornosti)**

V predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku je pod pogoji iz tega zakona naročniku, vlagatelju in/ali zagovorniku javnega interesa in izbranemu ponudniku, potrebno zagotoviti možnost, da se izrečejo o navedbah nasprotne stranke.

12. člen **(načelo javnosti)**

Odločitve in dokumentacija v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku, razen osebnih podatkov, delov, ki so tajni v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, in delov, ki so označeni kot poslovna skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, so po dokončnosti odločitve o očitanih kršitvah javni.

13. člen **(smiselna uporaba zakona, ki ureja pravdni postopek, in zakona, ki ureja upravni postopek)**

(1) V revizijskem, sodnem in pritožbenem postopku se glede vprašanj, ki jih ta zakon ne ureja, smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek.

(2) V predrevizijskem postopku se glede odločitve naročnika o zavrženju zahtevka za revizijo ali odločitve naročnika iz prvega odstavka 28. člena tega zakona smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja upravni postopek. Ostala pisanja naročnika se vročajo po pošti priporočeno s povratnico ali z elektronskimi sredstvi, če vlagatelj razpolaga z informacijskim sistemom za

sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti zahtevek za revizijo podpisan z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

Drugo poglavje SKUPNE DOLOČBE

14. člen

(aktivna legitimacija v predrevizijskem in revizijskem postopku)

(1) Aktivna legitimacija se prizna:

- vsaki osebi, ki ima ali je imela interes za dodelitev javnega naročila, sklenitev okvirnega sporazuma ali vključitev v dinamični nabavni sistem ali sistem ugotavljanja sposobnosti in ji je ali bi ji lahko z domnevno kršitvijo nastala škoda,
- zagovorniku javnega interesa.

(2) Šteje se, da je interes za dodelitev javnega naročila izkazala tista oseba, ki je oddala pravočasno ponudbo. V primeru postopka s pogajanjem po predhodni objavi ali brez predhodne objave, ki ga naročnik, upošteva določbe zakona, ki ureja javno naročanje, izvaja zaradi prejšnjega, neuspešno izvedenega postopka, se interes za dodelitev javnega naročila prizna tudi tistemu ponudniku, ki je v prejšnjem, neuspešnem, postopku pravočasno oddal ponudbo.

(3) Kadar je bila v postopku oddaje javnega naročila predložena skupna ponudba, morajo zahtevek za revizijo skupaj vložiti vse osebe, ki so oddale skupno ponudbo.

15. člen

(obvezne sestavine zahtevka za revizijo)

(1) Zahtevek za revizijo mora vsebovati:

1. naziv in naslov vlagatelja zahtevka (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) ter kontaktno osebo,
2. naziv naročnika,
3. oznako javnega naročila ali odločitve o oddaji javnega naročila ali o priznanju sposobnosti,
4. predmet javnega naročila,
5. očitane kršitve,
6. dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo,
7. pooblastilo za zastopanje v predrevizijskem in revizijskem postopku, če vlagatelj nastopa s pooblaščenecem,
8. dokazilo, ki izkazuje soglasje vseh partnerjev iz skupne prijave ali ponudbe (v nadaljnjem besedilu: ponudba) za vložitev zahtevka,
9. navedbo, ali gre v konkretnem postopku javnega naročila za sofinanciranje iz sredstev evropske kohezijske politike in iz katerega sklada.

(2) Vlagatelj mora zahtevku za revizijo priložiti potrdilo o plačilu takse iz prvega odstavka 71. člena tega zakona.

16. člen

(omejitev zahtevkov za revizijo zoper iste kršitve)

(1) Če je vlagatelj v postopku oddaje javnega naročila že vložil zahtevek za revizijo in je bilo o njem že dokončno odločeno ali ga je umaknil, isti vlagatelj v morebitnih kasneje vloženih zahtevkih, v istem postopku oddaje javnega naročila ne more več navajati istih kršitev ali drugih kršitev iz te faze postopka oddaje javnega naročila, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane že ob vložitvi prvega zahtevka, razen če naročnik ni upošteval odločitve Državne revizijske komisije ali če ponavlja isto kršitev.

(2) V predrevizijskem in revizijskem postopku se ne presojajo kršitve, ki se nanašajo na isti ali ponovljeni postopek oddaje javnega naročila in o katerih sta naročnik ali Državna revizijska komisija že dokončno odločila.

17. člen **(posledice vloženega zahtevka za revizijo)**

(1) Ne glede na vložen zahtevek za revizijo lahko naročnik nadaljuje z izvedbo postopka oddaje javnega naročila, ne sme pa:

- skleniti pogodbe,
- ustaviti postopka javnega naročanja,
- zavrniti vseh ponudb ali
- začeti novega postopka javnega naročanja za isti predmet naročanja.

(2) Naročnik lahko ob prejemu zahtevka za revizijo s sklepom odloči, da se izvajanje postopka oddaje javnega naročila zadrži do odločitve Državne revizijske komisije. V tem primeru mora o tem najpozneje v treh delovnih dneh od te odločitve obvestiti vse ponudnike, ki so v postopku javnega naročanja oddali ponudbo.

18. člen **(umik zahtevka za revizijo)**

(1) Vlagatelj lahko kadarkoli med predrevizijskim in revizijskim postopkom pisno umakne svoj zahtevek za revizijo.

(2) Naročnik na podlagi pisnega umika zahtevka za revizijo (v nadaljnjem besedilu: umik zahtevka) izda sklep o ustavitvi predrevizijskega postopka, če še ni sprejel odločitve iz tretjega ali četrtega odstavka 26. člena tega zakona ali iz prvega odstavka 28. člena tega zakona. Če je naročnik zavrnil zahtevek za revizijo ali mu ugodil le deloma, mora umik zahtevka v roku dveh delovnih dni od prejema odstopiti v obravnavo Državni revizijski komisiji. Če je naročnik zavrgel zahtevek za revizijo ali mu v celoti ugodil se umik zahtevka šteje za brezpredmetnega.

(3) Državna revizijska komisija izda sklep o ustavitvi revizijskega postopka, če je prejela umik zahtevka in še ni sprejela odločitve iz tretjega ali četrtega odstavka 31. člena tega zakona ali prvega odstavka 39. člena tega zakona. Če je Državna revizijska komisija že odločila o zahtevku za revizijo, se umik zahtevka šteje za brezpredmetnega.

(4) Naročnik posreduje sklep o ustavitvi predrevizijskega postopka, Državna revizijska komisija pa sklep o ustavitvi revizijskega postopka, vlagatelju, izbranemu ponudniku in ponudnikom, ki so v postopku javnega naročanja, oddali ponudbo.

19. člen

(predlog vlagatelja za zadržanje postopka)

(1) Vlagatelj lahko ob vložitvi zahtevka za revizijo naročniku posreduje predlog za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila. Predlog za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila lahko naročniku kadarkoli posreduje tudi ministrstvo, pristojno za finance.

(2) Naročnik mora v treh delovnih dneh od prejema predloga iz prejšnjega odstavka:

- zadržati nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila, o čemer sprejme sklep in nemudoma obvesti vse ponudnike, ki so v postopku oddaje javnega naročila oddali ponudbo, ali
 - predlog za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila odstopiti
- Državni revizijski komisiji, pri čemer lahko poda svoje mnenje o zadržanju postopka oddaje javnega naročila.

(3) Državna revizijska komisija mora o predlogu iz prvega odstavka tega člena odločiti v roku petih delovnih dni od prejema predloga.

(4) Če Državna revizijska komisija po preučitvi vseh relevantnih okoliščin primera ugotovi, da bi lahko nadaljevanje postopka oddaje javnega naročila bistveno vplivalo na učinkovitost pravnega varstva, na podlagi predloga iz prvega odstavka tega člena ali na lastno pobudo sprejme sklep, s katerim zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila.

(5) S sklepom o zadržanju postopka oddaje javnega naročila se zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila do dokončne odločitve naročnika ali Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo. Kadar poda predlog iz prvega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za finance, Državna revizijska komisija, ne glede na to, ali je bil v postopku oddaje javnega naročila vložen zahtevek za revizijo ali ne, naročila zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega do ugotovitve dejanskega stanja v skladu z 57. členom tega zakona.

(6) Če Državna revizijska komisija predlogu iz prvega odstavka tega člena ugotovi, mora naročnik v dveh delovnih dneh od prejema odločitve Državne revizijske komisije o tem obvestiti vse ponudnike, udeležene v postopku oddaje javnega naročila.

20. člen

(predlog naročnika za sklenitev pogodbe ali ustavitev postopka javnega naročanja ali zavrnitev vseh ponudb)

(1) Naročnik lahko ob prejemu zahtevka za revizijo ali kadarkoli med predrevizijskim ali revizijskim postopkom na Državno revizijsko komisijo naslovi predlog za izdajo sklepa, s katerim se, kljub vloženemu zahtevku za revizijo, dovoli:

- sklenitev pogodbe ali
- ustavitev postopka javnega naročanja ali
- zavrnitev vseh ponudb ali
- začeti nov postopek javnega naročanja za isti predmet naročanja.

(2) Naročnik posreduje predlog iz prejšnjega odstavka hkrati tudi vlagatelju, ki lahko posreduje v dveh delovnih dneh od prejema tega predloga Državni revizijski komisiji o njem svoje mnenje.

(3) Državna revizijska komisija mora o predlogu iz prvega odstavka tega člena odločiti v roku petih delovnih dni od prejema predloga.

(4) Državna revizijska komisija predlogu naročnika iz prvega odstavka tega člena ugoti, če po preučitvi vseh relevantnih okoliščin primera in upoštevanje razmerje med škodljivimi posledicami ugoditve predlogu in koristmi za javni interes in vse osebe, ki bi lahko bile oškodovane, ugotovi, da obstajajo prevladujoči razlogi, povezani z javnim, obrambnim in varnostnim interesom, ki zahtevajo, da se predlogu ugoti. Zgolj ekonomski interesi ne morejo predstavljajo prevladujočih razlogov, povezanih z javnim interesom. Prevladujoči interesi, povezani z obrambo in varnostjo, so tisti, ki so povezani z samim obstojem obrambnega ali varnostnega programa katerega del je zadevno javno naročilo.

(5) Kadar Državna revizijska komisija predlogu iz prvega odstavka tega člena, razen predlogu iz druge alineje prvega odstavka tega člena, ugoti, mora naročnik v dveh delovnih dneh od prejema odločitve Državne revizijske komisije o tem obvestiti vse ponudnike, ki so v postopku javnega naročanja oddali ponudbo.

(6) Z izdajo sklepa, s katerim Državna revizijska komisija dovoli sklenitev pogodbe, se predrevizijski ali revizijski postopek zaključi. Po sprejemu sklepa, s katerim se dovoli sklenitev pogodbe, je pravno varstvo zoper morebitne kršitve v postopku oddaje javnega naročila zagotovljeno v sodnem postopku. Ugoditev predlogu iz prvega odstavka tega člena ne vpliva na morebitno odškodninsko ali drugo odgovornost naročnika zaradi kršitev v postopku oddaje javnega naročanja.

21. člen

(zloraba pravice do pravnega varstva)

(1) Naročnik in Državna revizijska komisija si morata prizadevati, da se predrevizijski in revizijski postopek izvede brez zavlačevanja in s čim manjšimi stroški, ter da se onemogoči vsako zlorabo pravic, ki jih imajo osebe iz 3. člena tega zakona v postopku.

(2) Če osebe iz 3. člena tega zakona, njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenici z namenom škodovati drugemu ali s ciljem, ki je v nasprotju z dobrimi običaji, vestnostjo in poštenjem, zlorablajo pravice, ki jih imajo po tem zakonu, jim Državna revizijska komisija v postopku o ugotavljanju prekrška izreče globo.

22. člen

(opozorilo o možnem pravnem sredstvu)

Naročnik in Državna revizijska komisija morata vlagatelja in izbranega ponudnika v pozivih za dopolnitev zahtevka za revizijo, pozivih za izjasnitev in odločitvah, ki jih sprejmeta v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku, opozoriti na možna pravna sredstva, roke in način njihovega uveljavljanja.

23. člen

(vračilo dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila in predrevizijskem postopku)

Državna revizijska komisija mora najkasneje v roku 20 delovnih dni od sprejema odločitve o zahtevku za revizijo ali pritožbi naročniku vrniti zahtevek za revizijo, vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku. Dokumentacija mora biti odstopljena v originalu, popolna, kronološko urejena in opremljena s popisom dokumentov v zadevi.

Tretje poglavje

PREDREVIZIJSKI POSTOPEK

24. člen

(vložitev zahtevka za revizijo)

(1) Zahtevek za revizijo se vloži pisno neposredno pri naročniku, po pošti priporočeno ali priporočano s povratnico ali z elektronskimi sredstvi. Zahtevek za revizijo se lahko vloži z elektronskimi sredstvi, če naročnik razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti zahtevek za revizijo podpisan z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

(2) Vlagatelj mora kopijo zahtevka za revizijo istočasno posredovati ministrstvu, pristojnemu za finance.

(3) O vloženem zahtevku za revizijo mora naročnik v dveh delovnih dneh od prejema le-tega obvestiti ponudnike, ki so v postopku oddaje javnega naročila oddali ponudbo.

25. člen

(roki za vložitev zahtevka za revizijo)

(1) Zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, se, razen v primeru iz četrtega odstavka tega člena, vloži v osmih delovnih dneh od dneva:

- objave obvestila o javnem naročilu ali
- obvestila o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku, če se s tem obvestilom spreminjajo ali dopolnjujejo zahteve ali merila za izbor najugodnejšega ponudnika iz razpisne dokumentacije ali predhodno objavljenega obvestila o naročilu, ali
- prejema povabila k oddaji ponudb.

(2) Zahtevka za revizijo iz prejšnjega odstavka ni mogoče vložiti po roku za prejem ponudb, razen v primeru postopka oddaje naročila male vrednosti in storitev iz Seznama storitev B, ko se zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, lahko vloži najkasneje do izteka pet dnevnega roka za vložitev zahtevka za revizijo, ki se nanaša na nanaša na odločitev o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti.

(3) Kadar naročnik določi rok za prejem ponudb, ki je krajši od desetih delovnih dni, se, ne glede na vrsto postopka oddaje javnega naročila, glede rokov za vložitev zahtevka za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, smiselno uporabljajo določbe prejšnjega odstavka.

(4) Ponudnik, ki v:

- postopku s pogajanji brez predhodne objave ali
- postopku s pogajanji po predhodni objavi, ki ga naročnik, upošteva zakon, ki ureja javno naročanje, izvaja zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila in v katerem ne objavi obvestila o naročilu,

ni povabljen k sodelovanju v tem postopku, pa bi v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, moral biti, lahko zahtevek za revizijo, ki se nanaša na povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, vloži v osmih delovnih dneh od dneva, ko je izvedel ali bi moral vedeti za kršitev, vendar najkasneje v osmih delovnih dneh od dneva, ko je bilo na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo, s katerim se zagotavlja predhodna transparentnost.

(5) Vlagatelj po preteku roka, določenega za predložitev ponudb ne more navajati kršitev, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane pred potekom tega roka, razen če to dopušča ta zakon in v primerih, ko dokaže, da zatrtje kršitev objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem rokom.

(6) Po odločitvi o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti je rok za vložitev zahtevka za revizijo osem delovnih dni od prejema te odločitve. V primeru:

- postopka s pogajanjem brez predhodne objave in
- postopka s pogajanjem po predhodni objavi, ki ga naročnik, upošteva zakon, ki ureja javno naročanje, izvaja zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila in v katerem ne objavi obvestila o naročilu,

lahko gospodarski subjekt, ki v tem postopku ni oddal ponudbe, vloži zahtevek za revizijo v roku osmih delovnih dni od dneva, ko je bilo na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo, s katerim se zagotavlja predhodna transparentnost.

(7) Če se v primeru postopka oddaje naročila male vrednosti ali storitev iz Seznama storitev B zahtevek za revizijo nanaša na odločitev o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti, je rok za vložitev zahtevka za revizijo pet delovnih dni od prejema te odločitve.

(8) Ne glede na določbe prvega do sedmega odstavka tega člena, lahko zagovornik javnega interesa zahtevek za revizijo vloži v roku osmih delovnih dni od dneva, ko je izvedel ali bi moral vedeti za kršitev, vendar najkasneje do dokončnosti odločitve o oddaji javnega naročila.

26. člen

(predhodni preizkus zahtevka za revizijo v predrevizijskem postopku)

(1) Naročnik po prejemu zahtevka za revizijo preveri, ali:

- je bil vložen pravočasno;
- vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena tega zakona;
- je vložen s strani aktivno legitimirane osebe iz 14. člena tega zakona,
- je bila v predmetnem postopku javnega naročanja sklenjena pogodba.

(2) Če zahtevek za revizijo izpolnjuje pogoje iz prve do tretje alineje prejšnjega odstavka in naročnik za predmet javnega naročanja še ni sklenil pogodbe, ga naročnik sprejme v obravnavo. Naročnik sprejme zahtevek za revizijo v obravnavo tudi, če ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz 15. člena tega zakona, pod pogojem, da so obvezne sestavine razvidne iz vsebine dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila.

(3) Če naročnik ugotovi, da je za predmet javnega naročanja že sklenil pogodbo ali da zahtevek za revizijo ni bil vložen pravočasno ali s strani aktivno legitimirane osebe iz 14. člena tega zakona ali da vlagatelj v skladu z drugim odstavkom 15. člena tega zakona ni predložil potrdila o plačilu takse iz prvega odstavka 70. člena tega zakona, le-tega s sklepom zavrže.

(4) Če naročnik ugotovi, da zahtevek za revizijo ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz prvega odstavka 15. člena tega zakona in manjkajoče sestavine niso razvidne iz vsebine dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila, nemudoma, najkasneje pa v dveh delovnih dneh od prejema zahtevka za revizijo, vlagatelja pozove, da ga v roku dveh delovnih dni od

prejema poziva dopolni. V pozivu mora naročnik jasno navesti, v katerem delu naj se zahtevek dopolni, in vlagatelja opozoriti na pravne posledice nepravočasne ali neustrezne dopolnitve. Če vlagatelj v zakonskem roku zahtevka za revizijo ne dopolni ali ga ne dopolni ustrezno, naročnik zahtevek za revizijo v roku treh delovnih dni od izteka roka za dopolnitev s sklepom zavrže. Če vlagatelj zahtevek za revizijo pravočasno in ustrezno dopolni, ga naročnik sprejme v obravnavo.

(5) Zoper sklep o zavrženju zahtevka za revizijo lahko vlagatelj vloži pritožbo v skladu s šestim poglavjem tega zakona.

27. člen

(izjasnitev izbranega ponudnika)

(1) Kadar se zahtevek za revizijo vloži zoper odločitev o oddaji javnega naročila, mora naročnik kopijo zahtevka nemudoma ali najkasneje v dveh delovnih dneh od prejema zahtevka le-tega posredovati izbranemu ponudniku.

(2) Izbrani ponudnik se lahko v treh delovnih dneh od prejema zahtevka za revizijo naročniku izjasni o navedbah vlagatelja.

28. člen

(odločanje naročnika o zahtevku za revizijo in roki za sprejem odločitve)

(1) Naročnik:

- zahtevek za revizijo zavrne kot neutemeljen, če ugotovi, da ob upoštevanju navedb v zahtevku ne bi sprejel drugačne odločitve v postopku oddaje javnega naročila;
- zahtevku za revizijo delno ali v celoti ugotovi in, če je to smiselno, delno ali v celoti razveljavi postopek javnega naročanja.

(2) Naročnik mora pri odločanju:

- opraviti vsa dejanja, ki so potrebna za ugotovitev določenega dejstva, zlasti tista, ki jih ni izvedel v postopku oddaje javnega naročila, pa bi jih moral;
- upoštevati navedbe vlagatelja, zagovornika javnega interesa in izbranega ponudnika ter svoja stališča in se do njih opredeliti.

(3) Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, mora naročnik odločitev iz prvega odstavka tega člena mora naročnik sprejeti in jo posredovati vlagatelju v osmih delovnih dneh od prejema popolnega zahtevka za revizijo. Če se zahtevek za revizijo nanaša na odločitev o oddaji javnega naročila ali priznanju sposobnosti, mora naročnik odločitev iz prejšnjega odstavka sprejeti v roku osmih delovnih dneh od izteka roka za izjasnitev izbranega ponudnika in svojo odločitev o zahtevku za revizijo posredovati tudi njemu.

(4) Če vlagatelj v 15 delovnih dneh od dne, ko je naročnik prejel njegov popolni zahtevek za revizijo, ne prejme odločitve naročnika iz prvega odstavka tega člena, niti odločitve iz tretjega ali četrtega odstavka 26. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: molk naročnika), lahko začne revizijski postopek pred Državno revizijsko komisijo. V tem primeru mora najkasneje v roku 20 delovnih dni od dneva, ko je naročnik prejel njegov popolni zahtevek za revizijo, pri naročniku vložiti predlog za začetek revizijskega postopka in s kopijo tega predloga obvesti tudi Državno revizijsko komisijo in ministrstvo, pristojno za finance. Vlagatelj se mora v predlogu sklicevati na molk naročnika v predrevizijskem postopku.

(5) Šteje se, da je predrevizijski postopek zaključen, ko naročnik sprejme odločitev iz prvega odstavka tega člena ali drugega odstavka 18. člena tega zakona. V primeru molka naročnika se šteje, da je predrevizijski postopek zaključen, ko se izteče rok za začetek revizijskega postopka iz prejšnjega odstavka.

29. člen

(nadaljevanje pravnega varstva po predrevizijskem postopku)

(1) Kadar naročnik ne ugotovi zahtevku za revizijo v celoti, mora najkasneje v roku treh delovnih dni od sprejema odločitve iz prvega odstavka prejšnjega člena, zahtevku za revizijo, vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku v nadaljnjo obravnavo posredovati Državni revizijski komisiji.

(2) Naročnik mora v roku iz prejšnjega odstavka vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in vso dokumentacijo o predrevizijskem postopku posredovati Državni revizijski komisiji tudi, kadar zaradi svojega molka prejme predlog za začetek revizijskega postopka iz četrtega odstavka prejšnjega člena in vlagatelj še ni posredoval odločitve o zahtevku za revizijo iz tretjega ali četrtega odstavka 26. člena tega zakona ali prvega odstavka prejšnjega člena.

(3) Dokumentacija iz prvega in drugega odstavka tega člena mora biti odstopljena v originalu, popolna, kronološko urejena in opremljena s popisom dokumentov v zadevi. V nasprotnem primeru Državna revizijska komisija v roku treh delovnih dni od prejema dokumentacije od naročnika zahteva njeno dopolnitev. Naročnik mora dokumentacijo dopolniti v dveh delovnih dneh od prejema poziva Državne revizijske komisije.

(4) Vlagatelj se lahko v roku treh delovnih dni od prejema odločitve iz prvega odstavka 28. člena tega zakona opredeli do navedb naročnika v tej odločitvi, vendar ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati nove dokaze, razen če dokaže, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku.

Četrto poglavje

REVIZIJSKI POSTOPEK

30. člen

(začetek revizijskega postopka)

Revizijski postopek se začne, ko Državna revizijska komisija na podlagi prvega ali drugega odstavka prejšnjega člena od naročnika prejme zahtevek za revizijo. Če se vlagatelj ne strinja z začetkom revizijskega postopka, Državni revizijski komisiji poda predlog za umik zahtevka.

31. člen

(predhodni preizkus zahtevka za revizijo v revizijskem postopku)

- (1) Državna revizijska komisija po prejemu zahtevka za revizijo preveri, ali:
- je bil vložen pravočasno in pri naročniku;
 - vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena tega zakona;
 - je vložen s strani aktivno legitimirane osebe iz 14. člena tega zakona;
 - je bila v predmetnem postopku oddaje javnega naročanja sklenjena pogodba.

(2) Če zahtevek za revizijo izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka in naročnik za predmet javnega naročanja še ni sklenil pogodbe, ga Državna revizijska komisija sprejme v obravnavo. Državna revizijska komisija sprejme zahtevek za revizijo v obravnavo tudi, če ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz 15. člena tega zakona, pod pogojem, da so obvezne sestavine razvidne iz vsebine dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila.

(3) Če Državna revizijska komisija ugotovi, da je naročnik za predmet javnega naročanja že sklenil pogodbo ali da zahtevek za revizijo ni bil vložen pravočasno ali s strani aktivno legitimirane osebe iz 14. člena tega zakona ali da ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz 15. člena tega zakona, kljub temu, da ga je naročnik pozval k ustrezni dopolnitvi, zahtevek za revizijo s sklepom zavrže.

(4) Če zahtevek za revizijo ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz prvega odstavka 15. člena tega zakona in naročnik ni pozval vlagatelja k dopolnitvi ali ustrezni dopolnitvi, Državna revizijska komisija nemudoma, najkasneje pa v roku dveh delovnih dni od prejema zahtevka za revizijo, vlagatelja pozove, da zahtevek za revizijo v roku dveh delovnih dni ustrezno dopolni. V pozivu mora Državna revizijska komisija jasno navesti, v katerem delu naj se zahtevek dopolni, in vlagatelja opozoriti na pravne posledice nepravočasne ali neustrezne dopolnitve. Če vlagatelj v zakonskem roku zahtevek za revizijo ne dopolni ali ga ne dopolni ustrezno, Državna revizijska komisija zahtevek za revizijo v roku treh delovnih dni od izteka roka za dopolnitev s sklepom zavrže. Če vlagatelj zahtevek za revizijo pravočasno in ustrezno dopolni, ga Državna revizijska komisija sprejme v obravnavo.

(5) Če vlagatelj dejstev in dokazov iz 6. točke prvega odstavka 15. člena ne more navesti ali predlagati zaradi naročnikove kršitve pravice do vpogleda v dokumentacijo, kot je opredeljena z zakonom, mora vlagatelj v zahtevku za revizijo opredeljeno navesti, v katere dele dokumentacije je želel vpogledati in katere konkretne kršitve naročnika je želel z vpogledom preveriti. Če v tem primeru Državna revizijska komisija ugotovi, da je naročnik kršil vlagateljevo pravico do vpogleda v dokumentacijo, glede na okoliščine posameznega primera:

- a) sama vpogleda v dokumentacijo in preveri, ali so bile zatrjevane kršitve storjene, ali
- b) vlagatelju, upošteva določbe zakona, ki ureja javno naročanje, dovoli vpogled v dokumentacijo in ga pouči, da lahko v roku petih delovnih dni od dneva vpogleda dopolni ali spremeni zahtevek za revizijo z novimi kršitvami, dejstvi in dokazi, ki jih je pridobil na vpogledu v dokumentacijo. O dopolnitvi ali spremembi zahtevka za revizijo mora vlagatelj istočasno obvestiti naročnika, ki se lahko o tem izjasni v roku treh delovnih dni od prejema vlagateljeve dopolnitve ali spremembe zahtevka za revizijo.

32. člen

(zbiranje procesnega gradiva)

(1) Državna revizijska komisija v revizijskem postopku izvede vse dokaze, za katere oceni, da bodo prispevali k zakoniti in pravilni odločitvi o zahtevku za revizijo. Pri tem ni omejena le na dokazne predloge vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika. Kot dokazilo se lahko uporabi vse, kar je primerno za ugotavljanje dejanskega stanja v zadevi.

(2) Državna revizijska komisija lahko ugotavlja tudi dejstva, ki jih vlagatelj, izbrani ponudnik in naročnik niso navajali, če oceni, da je to potrebno za zakonito odločitev o zahtevku revizijo.

(3) Naročnik, vlagatelj in izbrani ponudnik se imajo pravico izreči o dokazih, ki jih je pridobila Državna revizijska komisija. Ta pravica se lahko omeji v primeru, ko bi to povzročilo njeno neupravičeno seznanitev s podatki, za katere zakon določa zahtevo po varovanju.

33. člen
(dolžnost posredovanja pojasnil, mnenj, podatkov in druge dokumentacije)

(1) Naročnik, vlagatelj, izbrani ponudnik in drugi udeleženci v postopku oddaje javnega naročila so dolžni Državni revizijski komisiji na njeno zahtevo posredovati dodatna pojasnila in dokumentacijo ter ji omogočiti seznanitev z dejanskimi razmerami v zvezi s postopkom oddaje javnega naročila.

(2) Osebe javnega in zasebnega prava, ki razpolagajo s podatki, potrebnimi za odločitev Državne revizijske komisije, so ji dolžne na njeno obrazloženo pisno zahtevo, ne glede na določbe zakona, ki ureja tajne podatke, zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in zakona, ki ureja poslovno skrivnost, posredovati podatke in mnenja, ki so potrebni za izvajanje njenih nalog. Osebe javnega prava morajo, upoštevaje določila zakona, ki ureja pravdni postopek, Državni revizijski komisiji podatke iz tega odstavka posredovati brezplačno.

34. člen
(ugotavljanje dejstev)

Državna revizijska komisija lahko v okviru revizijskega postopka skliče razjasnjevalni sestanek, pridobi strokovno ali izvedensko mnenje in opravi druga dejanja, ki so potrebna za ugotovitev določenega dejstva.

35. člen
(razjasnjevalni sestanek)

(1) Državna revizijska komisija lahko na predlog vlagatelja, naročnika ali na lastno pobudo skliče razjasnjevalni sestanek z namenom pridobitve natančnejših pojasnil o dejanskih okoliščinah, od katerih je odvisna odločitev v revizijskem postopku. Na sestanek se lahko vabi naročnika, vlagatelja, izbranega ponudnika, neodvisne strokovnjake in izvedence. Na razjasnjevalnem sestanku se udeleženci lahko izjasnijo o dejanskem stanju in dokazih. Naročnik in vlagatelj na sestanku ne smeta navajati novih dejstev, kršitev in dokazov, razen v primerih, ko dokažeta, da jih objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred sestankom.

(2) Če poda predlog iz prejšnjega odstavka vlagatelj ali naročnik mora v njem natančno opredeliti, katera vprašanja naj se na sestanku razjasnijo, kot tudi navesti razloge, zaradi katerih meni, da posameznega vprašanja ni mogoče razjasniti s pomočjo dokumentacije iz postopka javnega naročanja, predrevizijskega postopka ali postopka revizije.

(3) Če Državna revizijska komisija presodi, da je dejansko stanje možno pravilno in popolno ugotoviti na temelju dokumentacije iz postopka javnega naročanja, predrevizijskega postopka ali postopka revizije, predlog iz prejšnjega odstavka zavrne.

(4) O razjasnjevalnem sestanku se vodi zapisnik, zoper katerega ni ugovora.

36. člen
(strokovno mnenje ter neodvisni strokovnjaki in izvedenci)

(1) Če je v revizijskem postopku za ugotovitev ali presojo kakršnegakoli dejstva v postopku oddaje javnega naročanja potrebno strokovno znanje, s katerim Državna revizijska komisija ne

razpolaga, lahko le-ta na podlagi naročnikove, vlagateljeve ali lastne pobude odredi pridobitev strokovnega mnenja ali vključi neodvisne strokovnjake ali izvedence v revizijski postopek.

(2) Kadar predlaga pridobitev strokovnega mnenja ali vključitev strokovnjakov ali izvedencev naročnik ali vlagatelj, založi predujem sam. Kadar Državna revizijska komisija odredi pridobitev strokovnega mnenja ali vključitev strokovnjakov ali izvedencev na lastno pobudo, naloži naročniku in vlagatelju, da založita predujem vsak v polovičnem znesku.

(3) Če Državna revizijska komisija odredi pridobitev strokovnega mnenja ali v revizijski postopek vključi neodvisne strokovnjake ali izvedence, naročnik ali vlagatelj pa v postavljenem roku ne založita predujma, lahko Državna revizijska komisija:

- opusti izvedbo predlaganega dokaza ali
- izvede predlagan dokaz in zanj predhodno založi sredstva, če oceni, da je to potrebno za pravilno in zakonito odločitev o zahtevku za revizijo.

37. člen **(rok za sprejem odločitve)**

(1) O zahtevku za revizijo mora Državna revizijska komisija odločiti in izdati sklep najkasneje v 15 delovnih dneh od prejema popolnega zahtevka in celotne dokumentacije iz prvega ali drugega odstavka 29. člena tega zakona. V utemeljenih primerih se rok lahko podaljša za največ 15 delovnih dni, o čemer mora Državna revizijska komisija pred potekom roka iz prejšnjega stavka obvestiti naročnika in vlagatelja.

(2) Državna revizijska komisija sklep iz prejšnjega odstavka pošlje naročniku, vlagatelju in ministrstvu, pristojnemu za finance. Sklep se pošlje tudi izbranemu ponudniku, če je zahtevek za revizijo vložen po odločitvi naročnika o oddaji javnega naročila.

38. člen **(meje odločanja)**

(1) Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka za revizijo, in sicer o vseh očitanih kršitvah v postopku oddaje javnega naročila.

(2) Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na odločitev o oddaji javnega naročila odloča Državna revizijska komisija v mejah zahtevka za revizijo in o vseh očitanih kršitvah v postopku oddaje javnega naročila, razen o tistih kršitvah, za katere bi se tudi v primeru, če bi bilo o njih odločeno, izkazalo, da ne bi mogle vplivati na naročnikovo odločitev o oddaji javnega naročila.

(3) Kadar se zahtevek za revizijo nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali razpisno dokumentacijo, lahko Državna revizijska komisija odloča tudi izven meja zahtevka, če je naročnik nadaljeval s postopkom oddaje javnega naročila, v katerem je bil vložen zahtevek za revizijo, in sprejel odločitev o oddaji naročila ali o izločitvi ponudnika.

39. člen **(odločitev Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo)**

(1) Državna revizijska komisija:

- zahtevek za revizijo zavrne kot neutemeljen, če ugotovi, da, ob upoštevanju navedb v zahtevku za revizijo, naročnik ne bi sprejel drugačne odločitve ali da se vrstni red ponudb ali, če je naročnik v postopku oddaje javnega naročila preverjal popolnost vseh pravočasnih ponudb, pa vrstni red popolnih ponudb, ne spremeni,
- zahtevku za revizijo delno ali v celoti ugotovi in, če je to mogoče in potrebno, delno ali v celoti razveljavi postopek javnega naročanja.

(2) Državna revizijska komisija, ne glede na prvi odstavek prejšnjega člena, v celoti razveljavi postopek oddaje javnega naročila, če pogodba še ni sklenjena in:

- a) če naročnik izvede:
 - postopek s pogajanjem po predhodni objavi zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila in v njem ne objavi obvestila o naročilu ali
 - postopek s pogajanjem brez predhodne objave
 in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo katerega od teh postopkov;
- b) če naročnik ne objavi obvestila o naročilu, čeprav ga k temu zavezuje zakon, ki ureja javno naročanje;
- c) v primeru drugih hujših kršitev zakona, ki ureja javno naročanje, ali tega zakona.

(3) Državna revizijska komisija mora pri odločanju upoštevati navedbe vlagatelja, zagovornika javnega interesa, naročnika in izbranega ponudnika in se, upoštevaje prejšnji člen, do njih opredeliti. V odločitvi mora navesti razloge zanj in naročniku dati napotke za pravilno izvedbo postopka v delu, ki je bil razveljavljen.

(4) Odločitev Državne revizijske komisije je dokončna. Pravica do povračila škode zaradi nezakonite odločitve Državne revizijske komisije se lahko uveljavlja v skladu z 49. členom tega zakona.

40. člen

(zagotavljanje zaščite javnega interesa)

(1) Kadar Državna revizijska komisija sprejme odločitev iz prve ali druge alineje prvega odstavka prejšnjega člena in na podlagi obravnavanega zahtevka za revizijo in dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila sumi, da so bile v postopku oddaje javnega naročila storjene hujše kršitve, mora o tem v roku 3 delovnih dni od sprejema te odločitve obvestiti zagovornike javnega interesa in po uradni dolžnosti začeti postopek o prekršku po tem zakonu ali zakonu, ki ureja javno naročanje.

(2) Zagovornik javnega interesa lahko na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka vloži zahtevo za pravno varstvo javnega interesa v postopku oddaje javnega naročila, če so za to izpolnjeni pogoji, ali izvede druge ukrepe iz svoje pristojnosti.

41. člen

(odzivna poročila o odpravi kršitev v postopku javnega naročanja)

(1) Kadar Državna revizijska komisija sprejme odločitev iz druge alineje prvega odstavka 39. člena tega zakona in se le-ta nanaša na postopek oddaje javnega naročila, v katerem je obvestila, upoštevaje zakon, ki ureja javno naročanje, potrebno objaviti v Uradnem listu Evropske unije, mora od naročnika ob sprejemu te odločitve zahtevati, da ji predloži poročilo o izvedbi postopka oddaje javnega naročila, v katerem je bil vložen zahtevek za revizijo, ali o ponovljenem postopku oddaje javnega naročila. Državna revizijska komisija lahko od naročnika zahteva, da skupaj s poročilom predloži dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila ali izvedbi predmeta javnega naročanja.

(2) Državna revizijska komisija lahko ob sprejemu odločitve o zahtevku za revizijo ali v roku šestih mesecev od sprejema te odločitve od naročnika zahteva, da ji predloži poročilo in dokumentacijo iz prejšnjega odstavka tudi v primeru drugih postopkov javnega naročanja.

(3) Poročilo o izvedbi postopka javnega naročanja mora vsebovati:

- navedbo javnega naročila, za katerega je bil izveden revizijski postopek,
- navedbo odločitve Državne revizijske komisije,
- opis nepravilnosti, ki jih je ugotovila Državna revizijska komisija,
- opis napotkov, če jih je Državna revizijska komisija dala,
- opis načina odprave nepravilnosti.

(4) Naročnik mora poročilo predložiti v roku, ki ga določi Državna revizijska komisija in ne sme biti daljši od treh mesecev od prejema sklepa Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo. Če Državna revizijska komisija ugotovi, da v poročilu ni izkazana odprava nepravilnosti ali upoštevanje njenih napotkov ali naročnik poročila ne predloži, začne Državna revizijska komisija postopek za ugotavljanje prekrška po uradni dolžnosti.

Peto poglavje SODNO VARSTVO

42. člen (uveljavljanje ničnosti pogodbe)

(1) Pod pogoji iz tega zakona lahko ničnost pogodbe uveljavlja vsaka zainteresirana oseba, ki lahko izkaže pravni interes, in zagovornik javnega interesa. Ničnost posameznega naročila, ki ga je naročnik oddal na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu (v nadaljnjem besedilu: posamezno naročilo), lahko uveljavlja oseba, s katero je naročnik za predmet naročila sklenil okvirni sporazum, ali oseba, katero je naročnik vključil v dinamični nabavni sistem, ali zagovornik javnega interesa.

(2) Zahteva za ugotavljanje ničnosti pogodbe ali posameznega naročila se vloži pri sodišču v roku 20 delovnih dni, odkar je tožeča stranka izvedela ali bi morala ali mogla izvedeti za sklenitev pogodbe ali oddajo posameznega naročila, vendar ne kasneje kot v 6 mesecih od začetka izvajanja pogodbe sklenitve te pogodbe ali oddaje tega posameznega naročila. Kadar uveljavlja ničnost zagovornik javnega interesa, se lahko zahteva za ugotavljanje ničnosti pogodbe ali posameznega naročila vloži v roku 12 mesecev od sklenitve pogodbe ali oddaje posameznega naročila.

43. člen (začasno zadržanje in začasna odredba)

(1) Tožeča stranka lahko predlaga zadržanje izvajanja pogodbe ali posameznega naročila z izdajo začasne odredbe ali začasno ureditev stanja.

(2) Sodišče na zahtevo tožeče stranke prepove izvajanje pogodbe ali posameznega naročila do izdaje pravnomočne odločbe, če bi izvajanje pogodbe ali posameznega naročila toženi stranki, drugi zainteresirani osebi ali javnemu interesu povzročilo škodo. Pri odločanju mora sodišče skladno z načelom sorazmernosti upoštevati tudi prizadetost koristi naročnika, izbranega ponudnika in javnega interesa.

(3) Tožeča stranka lahko iz razlogov iz prejšnjega odstavka zahteva tudi izdajo začasne odredbe za začasno ureditev stanja glede na sporno pogodbo ali posamezno naročilo, če z

verjetnostjo dokaže, da bi bila ta ureditev, zlasti pri trajajočih pogodbah in posameznih naročilih, potrebna za preprečitev težko popravljive škode.

(4) O zahtevi za izdajo začasne odredbe odloči sodišče v petih delovnih dneh od prejema zahteve s sklepom. Sodišče lahko izdajo začasne odredbe veže na pogoj, da tožeča stranka položi varščino za škodo, ki utegne nastati nasprotni stranki zaradi njene izdaje.

(5) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka lahko stranke sodnega postopka v treh dneh vložijo pritožbo. Pritožba ne zadrži izvršitve izdane začasne odredbe. O pritožbi zoper sklep mora pristojno sodišče odločiti brez odlašanja, najkasneje pa v 10 delovnih dneh po prejemu pritožbe.

(6) V postopku s pritožbo iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki urejajo pravdni postopek, razen če so v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

44. člen **(razlogi za ničnost pogodbe)**

(1) Pogodba je nična:

1. če je sklenjena v vsebini, ki je posledica storjenega kaznivega dejanja naročnika ali izbranega ponudnika ali njune odgovorne osebe;
2. če je sklenjena brez predhodno izvedenega postopka oddaje javnega naročila, pa bi ga naročnik po določbah zakona, ki ureja javno naročanje, moral izvesti;
3. če je naročnik izvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo tega postopka;
4. če je naročnik, upošteva zakon, ki ureja javno naročanje, izvedel postopek s pogajanjem po predhodni objavi zaradi predhodno neuspešnega postopka oddaje javnega naročila in v postopku ni objavil obvestila o naročilu in niso izpolnjeni pogoji za izvedbo tega postopka;
5. če naročnik ni objavil obvestila o naročilu, pa bi ga v skladu z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, moral objaviti na Portalu javnih naročil in/ali v Uradnem listu EU;
6. če naročnik, ne glede na določbe zakona, ki ureja javno naročanje, ali tega zakona, v postopku oddaje javnega naročila ne upošteva obdobja mirovanja, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja javno naročanje, (v nadaljnjem besedilu: obdobje mirovanja), pod pogojem, da je storil kršitev, ki vpliva na ponudnikove možnosti, da bi bil izbran kot najugodnejši;
7. če naročnik v nasprotju s prvim odstavkom 17. člena tega zakona in ne glede na četrti odstavek 20. člena tega zakona, po vložnem zahtevku za revizijo, z izbranim ponudnikom sklene pogodbo, pod pogojem, da je naročnik v postopku oddaje javnega naročila storil kršitev, ki vpliva na ponudnikove možnosti za dodelitev javnega naročila;
8. če pogodba bistveno odstopa od osnutka pogodbe iz razpisne dokumentacije in je naročnik ali izbrani ponudnik ali njuna odgovorna oseba ali s katerimkoli od njih povezana oseba s tem pridobila premoženjsko korist; za povezano osebo po tej točki se šteje oseba, ki je z naročnikom ali izbranim ponudnikom ali njunima odgovornima osebama v poslovnem ali sorodstvenem razmerju v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena, v zakonski zvezi, četudi je le-ta že prenehala, ali v izven-zakonski skupnosti ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti ali v svaštvu do vštetega tretjega kolena.

(2) Posamezno naročilo je nično:

- če je naročnik pri oddaji posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma, sklenjenega z več ponudniki in v katerem se med pogodbenimi strankami okvirnega sporazuma ponovno odpira konkurenca, ravnal v nasprotju z določbami zakona o javnem naročanju, ki urejajo postopek oddaje posameznega naročila, pod pogojem, da je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katerih dalje je potrebno javno naročilo poslati v objavo v Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti in da naročnik pri oddaji posameznega naročila ni upošteval obdobja mirovanja;

- če je naročnik pri oddaji posameznega naročila v okviru dinamičnega nabavnega sistema ravnal v nasprotju z določbami zakona o javnem naročanju, ki urejajo naknadno vključitev v dinamični nabavni sistem in postopek oddaje posameznega naročila, pod pogojem, da je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katerih dalje je potrebno javno naročilo poslati v objavo v Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti in da naročnik pri oddaji posameznega naročila ni upošteval obdobja mirovanja.

45. člen **(spregled ničnosti pogodbe)**

(1) Sodišče lahko v primeru iz 2. do 7. točke prvega odstavka in drugega odstavka prejšnjega člena odloči, da pogodba, kljub kršitvam, ostane v veljavi, če ugotovi, da v danem primeru obstajajo prevladujoči razlogi povezani z javnim, obrambnim ali varnostnim interesom, ki zahtevajo, da se pogodba ohrani v veljavi. Sodišče pri tem upošteva vse okoliščine danega primera kot na primer naravo in obseg javnega naročila, obseg že izvršenih obveznosti iz pogodbe, težo in pomen ugotovljenih kršitev in druge okoliščine.

(2) Kot prevladujoč razlog povezan z javnim interesom, da pogodba ostane v veljavi, se lahko šteje tudi ekonomski interes, in sicer le v izjemnih primerih, ko bi posledice ničnosti pogodbe lahko pripeljala do nesorazmernih posledic za delovanje naročnika, dela ali celote slovenskega geografskega območja ali države. Ne glede na navedeno pa prevladujoč razlog, ki bi zahteval, da se pogodba ohrani v veljavi, ne more biti ekonomski interes, da se predmetno javno naročilo izvede. V ekonomski interes, da se javno naročilo izvede, so vključeni tudi:

- stroški, ki nastanejo zaradi zamud pri izvajanju pogodbe,
- stroški pričetka in izvedbe novega postopka oddaje javnega naročila,
- stroški, ki nastanejo z ali zaradi zamenjave izvajalca javnega naročila, in
- stroški pravnih obveznosti, ki nastanejo kot posledica odločitve o razveljavitvi pogodbe.

(3) Kot prevladujoč razlog, povezan z obrambnim in varnostnim interesom, da pogodba ostane v veljavi, se šteje razlog, da bi posledice ničnosti resno ogrozile sam obstoj širšega obrambnega ali varnostnega programa, ki je bistven za varnostne interese Republike Slovenije.

(4) V primeru kršitve iz 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena lahko sodišče odloči, da se pogodbo ohrani v veljavi, če je:

- zakon, ki ureja javno naročanje, določa, da objava obvestila o javnem naročanju, ni obvezna,
- naročnik na portalu javnih naročil objavil prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost in
- upošteval obdobje mirovanja.

(5) Sodišče enkrat letno obvesti Evropsko komisijo in ministrstvo, pristojno za finance, o svojih odločitvah, s katerimi je iz razlogov prevladujočega javnega, obrambnega ali varnostnega interesa pogodbo kljub kršitvam ohranilo v veljavi in pri tem navede razloge prevladujočega javnega, obrambnega ali varnostnega interesa.

46. člen **(posledice nične pogodbe)**

(1) Posledice ničnosti pogodbe ali posameznega naročila določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja, razen v primerih iz prejšnjega člena.

(2) Kadar sodišče ugotovi, da je pogodba ali posamezno naročilo nično ali da bi glede na 44. člen tega zakona moralo biti, posreduje Državni revizijski komisiji predlog za uvedbo postopka o prekršku iz 11. točke prvega odstavka 78. člena tega zakona.

(3) Če je pogodba ali posamezno naročilo nično in vsaka pogodbeni stranka drugi ne more vrniti vse, kar je prejela na podlagi take pogodbe ali posameznega naročila, ker to ni mogoče ali narava tistega, kar je bilo izpolnjeno, nasprotuje vrnitvi, mora naročnik nemudoma pričiti postopek oddaje javnega naročila ali posameznega naročila, razen če predmeta javnega naročanja ne potrebuje več ali zanj nima zagotovljenih sredstev.

47. člen **(prednostno odločanje)**

Zadeve v postopku sodnega varstva po tem zakonu so nujne in sodišče o njih odloča prednostno.

48. člen **(stališče Državne revizijske komisije o predmetu sodnega postopka)**

Sodišče lahko Državno revizijsko komisijo pozove k podaji stališča o predmetnem sporu.

49. člen **(povrnitev škode)**

(1) Odgovornost tistega, ki je kriv za ničnost pogodbe ali posameznega naročila, določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja.

(2) Kdor meni, da je bil zaradi nezakonitega ravnanja naročnika v postopku oddaje javnega naročila oškodovan, lahko zoper naročnika vloži tožbo za povrnitev škode. Kadar naročnik ni izvedel postopka oddaje javnega naročila, čeprav bi ga glede na določbe zakona, ki ureja javno naročanje, moral, se povrnitev škode lahko zahteva v zahtevi za ugotavljanje ničnosti iz drugega odstavka 42. člena tega zakona.

(3) Tožbe iz prejšnjega odstavka ni dopustno vložiti, če tožeča stranka pred tem ni uveljavljala pravnega varstva iz prvega ali drugega odstavka 2. člena tega zakona ali kot izbrani ponudnik sodelovala v predrevizijskem ali revizijskem postopku ali kot ena izmed strank sodelovala v sodnem postopku za ugotavljanje ničnosti pogodbe, razen če je zahtevek za revizijo vložil ali ničnost pogodbe uveljavljal zagovornik javnega interesa.

(4) Če naročnik meni, da je bil zaradi nezakonitega ravnanja Državne revizijske komisije v revizijskem postopku oškodovan, lahko zoper Republiko Slovenijo vloži tožbo za povrnitev škode.

(3) Tožba iz drugega in četrtega odstavka tega člena se najkasneje v roku enega leta od dokončnosti odločitve Državne revizijske komisije ali sodišča vloži na sodišče iz drugega odstavka 2. člena tega zakona.

Šesto poglavje

POSTOPEK S PRITOŽBO

50. člen (predmet pritožbe)

To poglavje ureja pritožbe zoper odločitve naročnika o zavrženju zahtevka za revizijo in o stroških v predrevizijskem postopku.

51. člen (vložitev pritožbe)

(1) Če je v tem zakonu predvidena možnost pritožbe zoper odločitve naročnika v predrevizijskem postopku, se pritožba vloži najkasneje v roku 3 delovnih dni od prejema naročnikove odločitve.

(2) Pritožba se vloži neposredno pri naročniku ali pošlje po pošti priporočeno s povratnico. Pritožba se lahko vloži tudi v elektronski obliki, če naročnik razpolaga z informacijskim sistemom za sprejem elektronskih vlog, v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. V tem primeru mora biti pritožba podpisana z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

(3) Pritožnik mora kopijo pritožbe istočasno posredovati ministrstvu, pristojnemu za finance.

52. člen (sestavine pritožbe)

Pritožba mora vsebovati:

- naziv in naslov vlagatelja pritožbe (v nadaljnjem besedilu: pritožnik),
- naziv naročnika,
- oznako javnega naročila ali odločitve o oddaji javnega naročila ali o priznanju sposobnosti ali odločitve o priznanju stroškov,
- predmet javnega naročila,
- oznako odločitve, ki se izpodbija s pritožbo,
- očitane kršitve,
- dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo,
- pooblastilo za zastopanje v pritožbenem postopku, če vlagatelj pritožbe nastopa s pooblaščenecem,
- dokazilo, ki izkazuje soglasje vseh partnerjev iz skupne ponudbe za vložitev pritožbe.

53. člen (odstop dokumentacije)

(1) Naročnik mora v treh delovnih dneh od prejema pritožbe le-to in vso dokumentacijo o postopku javnega naročanja skupaj z dokumentacijo iz predrevizijskega postopka odstopiti Državni revizijski komisiji. Dokumentacija mora biti odstopljena v originalu, popolna, kronološko urejena in opremljena s popisom dokumentov v zadevi.

(2) Če dokumentacija iz prejšnjega odstavka ni odstopljena v originalu, ni popolna, ni kronološko urejena ali ni opremljena s popisom dokumentov v zadevi, lahko Državna revizijska

komisija v roku dveh delovnih dni od prejema pritožbe in dokumentacije od naročnika zahteva njeno dopolnitev.

54. člen **(predhodni preizkus pritožbe)**

- (1) Državna revizijska komisija po prejemu pritožbe preveri, ali:
- je bila vložena pravočasno;
 - vsebuje vse obvezne sestavine iz 52. člena tega zakona;
 - je vložena s strani vlagatelja, izbranega ponudnika ali naročnika.
- (2) Če Državna revizijska komisija ugotovi, da pritožba ni bila vložena pravočasno ali s strani vlagatelja, izbranega ponudnika ali naročnika, jo s sklepom zavrže.
- (3) Če Državna revizijska komisija ugotovi, da pritožba ne vsebuje vseh podatkov iz prejšnjega odstavka, nemudoma, najkasneje pa v dveh delovnih dneh od prejema pritožbe, pritožnika pozove, da jo v roku dveh delovnih dni od prejema poziva dopolni. V pozivu mora Državna revizijska komisija jasno navesti, v katerem delu naj se pritožba dopolni, in pritožnika opozoriti na pravne posledice nepravočasne ali neustrezne dopolnitve. Če pritožnik v zakonskem roku pritožbe ne dopolni ali je ne dopolni ustrezno, Državna revizijska komisija pritožbo v roku treh delovnih dni od izteka roka za dopolnitev s sklepom zavrže. Če pritožnik pritožbo pravočasno in ustrezno dopolni, jo Državna revizijska komisija sprejme v obravnavo.

55. člen **(odločitve Državne revizijske komisije o pritožbi)**

- (1) Državna revizijska komisija s sklepom pritožbo kot neutemeljeno zavrne ali ji ugodí.
- (2) Kadar Državna revizijska komisija pritožbi, vloženi na podlagi tretjega ali četrtega odstavka 26. člena tega zakona, ugodí, lahko odloči, da mora naročnik odločiti o zahtevku za revizijo v skladu s prvim odstavkom 28. člena tega zakona, ali zahtevek za revizije sprejme v obravnavo.
- (3) Državna revizijska komisija mora o pritožbi odločiti v roku osmih delovnih dni od prejema celotne dokumentacije iz prvega odstavka 53. člena tega zakona.
- (4) Kadar se zoper naročnikovo odločitev o zahtevku za revizijo začne revizijski postopek, lahko Državna revizijska komisija odloči, da bo o pritožbi zoper naročnikovo odločitev o stroških, nastalih v predrevizijskem postopku, odločila v revizijskem postopku.

Sedmo poglavje **POPRAVNI MEHANIZEM EVROPSKE KOMISIJE**

56. člen **(postopek popravnega mehanizma)**

Postopek popravnega mehanizma je poseben postopek, ki ga uvede Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija), kadar meni, da je bila med postopkom oddaje javnega naročila povzročena hujša kršitev prava Skupnosti na področju javnega naročanja.

57. člen

(ugotovitev dejanskega stanja v zvezi z domnevno kršitvijo)

(1) Na podlagi obvestila o uvedbi postopka popravnega mehanizma ministrstvo, pristojno za finance, izvede potrebne aktivnosti za ugotovitev dejanskega stanja v zvezi z domnevno kršitvijo. Naročniki in organi Republike Slovenije morajo ministrstvo, pristojno za finance, najkasneje v roku petih delovnih dni od njegovega poziva seznaniti z aktivnostmi in morebitnimi odločitvami o domnevni kršitvi.

(2) Ministrstvo, pristojno za finance, lahko od naročnika zahteva, da mu najkasneje v roku petih delovnih dni odstopi dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročanja, v katerem naj bi bila storjena kršitev, in predloži mnenje o domnevnih kršitvah prava Skupnosti.

58. člen (preprečitev škode zaradi domnevne kršitve)

(1) Kadar Komisija uvede postopek popravnega mehanizma in:

- v predmetnem postopku oddaje javnega naročila še ni bil vložen zahtevek za revizijo iz prvega odstavka 24. člena tega zakona ali zahteva za ugotavljanje ničnosti pogodbe ali posameznega naročila iz drugega odstavka 42. člena tega zakona ali
- domnevna kršitev še ni bila odpravljena,

mora ministrstvo, pristojno za finance, nemudoma vložiti zahtevek za revizijo in v skladu s prvim odstavkom 19. člena tega zakona predlagati naročniku, da zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila.

(2) Ministrstvo, pristojno za finance, lahko naročniku predlaga, da zadrži nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila, tudi v drugih primerih, ko Komisija uvede postopek popravnega mehanizma.

59. člen (seznanitev Komisije o odpravi kršitve)

(1) Ministrstvo, pristojno za finance, mora Komisijo v roku 21 dni obvestiti:

- da je bila očitana kršitev odpravljena ali
- o razlogih, zaradi katerih očitana kršitev ni bila odpravljena, ali
- da so nadaljnje aktivnosti v predmetnem postopku oddaje javnega naročila zadržane.

(2) Za utemeljene razloge, zaradi katerih očitana kršitev ni bila odpravljena, se šteje dejstvo, da je domnevna kršitev že predmet predrevizijskega, revizijskega, pritožbenega ali sodnega postopka.

(3) V primeru iz druge in tretje alineje prvega odstavka tega člena mora ministrstvo, pristojno za finance, Komisijo obvestiti o odločitvi iz predrevizijskega, revizijskega, pritožbenega ali sodnega postopka v roku od 15 delovnih dni od dokončnosti te odločitve ali seznaitve s to odločitvijo.

Osmo poglavje DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA

60. člen (Državna revizijska komisija)

(1) Zakonitost oddaje javnih naročil v vseh stopnjah postopkov oddaje javnih naročil zagotavlja poseben, neodvisen in samostojen državni organ nadzora nad zakonitostjo postopkov oddaje javnih naročil: Državna revizijska komisija, razen če je pravno varstvo v skladu z drugim odstavkom 2. člena tega zakona zagotovljeno v sodnem postopku.

(2) Državna revizijska komisija je pristojna tudi za nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, ki se nanašajo na naročnika, in odloča kot prekrškovni organ o prekrških za kršitve iz tega zakona skladno z zakonom, ki ureja prekrške.

(3) Državna revizijska komisija ima pečat okrogle oblike z naslednjo vsebino: »Republika Slovenija – Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil«, na sredini je grb Republike Slovenije.

(4) Sredstva za delo Državne revizijske komisije se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije na predlog Državne revizijske komisije. O porabi sredstev odloča Državna revizijska komisija.

61. člen **(imenovanje in razrešitev predsednika in članov)**

(1) Državna revizijska komisija ima predsednika in štiri člane. Mandat predsednika in članov je osem let in so lahko ponovno imenovani. V primeru predčasne razrešitve se novi predsednik ali član imenuje za osemletni mandat.

(2) Predsednik in člani Državne revizijske komisije imajo status državnega funkcionarja.

(3) Predsednika in člane Državne revizijske komisije imenuje in razrešuje Državni zbor Republike Slovenije na predlog komisije, pristojne za mandate in volitve. Pristojna komisija objavi razpis za možne kandidate za predsednika in člane ter preveri ali prijavljeni kandidati izpolnjujejo pogoje za imenovanje. Pristojna komisija objavi javni razpis najmanj šest mesecev pred iztekom mandata ali najkasneje v 15 dneh po predčasni razrešitvi.

(4) Pri objavi razpisa in imenovanju je treba upoštevati, da morajo predsednik in člani izpolnjevati naslednje pogoje, da:

- je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik;
- je poslovno sposoben in ima splošno zdravstveno zmožnost;
- je dopolnil 30 let starosti;
- ima univerzitetno izobrazbo pravne smeri;
- ima opravljen pravniški državni izpit;
- je osebnostno primeren za opravljanje funkcije.

(5) Za opravljanje funkcije ni osebnostno primeren:

- tisti, za katerega je na podlagi dosedanjega dela, ravnanja ali obnašanja utemeljeno sklepati, da funkcije ne bo opravljal strokovno, pošteno ali vestno ali da ne bo varoval ugleda Državne revizijske komisije, nepristranskosti in neodvisnosti odločanja, ali
- tisti, ki je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje, za katerega je podan razlog za razrešitev predsednika ali člana, ali
- tisti, ki je storil prekršek po tem zakonu ali po zakonu, ki ureja javno naročanje, o čemer je prekrškovni organ ali sodišče izdalo dokončno odločitev.

(6) Predsednik in člani morajo imeti vsaj šest let delovnih izkušenj na področju javnih naročil. Predsednik mora izpolnjevati še naslednji pogoj, da je opravljal funkcijo člana ali predsednika

Državne revizijske komisije najmanj tri leta ali ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju javnih naročil po opravljenem pravniškem državnem izpitu.

(7) Predsednik in član je lahko predčasno razrešen v naslednjih primerih:

- če Državnemu zboru predloži izjavo, da odstopa;
- če je pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja na zaporno kazen;
- če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije;
- če ne ravna v skladu z zakonom in ustavo;
- če je pravnomočno obsojen za prekršek po tem zakonu ali po zakonu, ki ureja javno naročanje.

(8) Predsednik ali član je lahko predčasno razrešen tudi v primeru, če je pravnomočno obsojen na neprostostno kazen zaradi kaznivega dejanja zoper premoženje, gospodarstvo, pravni promet ali uradno dolžnost in javna pooblastila.

62. člen **(predsednik Državne revizijske komisije)**

(1) Predsednik zastopa, vodi in organizira delo Državne revizijske komisije.

(2) Predsednik lahko pooblasti posamezne člane, da organizirajo in vodijo delo Državne revizijske komisije na posameznih področjih.

63. člen **(dostop do tajnih podatkov)**

(1) Predsednik in člani morajo v roku treh delovnih dni od imenovanja začeti postopek za pridobitev dovoljenja za dostop do tajnih podatkov z najvišjo stopnjo tajnosti Republike Slovenije, Evropske unije in zveze NATO.

(2) Če organ, pristojen za varnostno preverjanje osebe, predsedniku ali članu ne izda dovoljenja za dostop do tajnih podatkov z najvišjo stopnjo tajnosti, predsedniku ali članu z dnem izdaje odločbe preneha mandat.

(3) Do izdaje dovoljenja iz prvega odstavka tega člena, predsednik ali član ne sme dostopati do dokumentov s stopnjo tajnosti, za dostop do katerih je potrebno dovoljenje.

64. člen **(poslovnik o delu Državne revizijske komisije)**

(1) Državna revizijska komisija ima svoj poslovnik, s katerim ureja podrobnejšo organizacijo in način dela.

(2) Poslovnik sprejema Državna revizijska komisija v soglasju z Državnim zborom Republike Slovenije.

65. člen **(način odločanja Državne revizijske komisije)**

(1) V revizijskem postopku odloča senat. Če je zahtevek za revizijo vložen v postopku oddaje naročila male vrednosti, odloča v postopku revizije posamezen član Državne revizijske komisije. V pritožbenem postopku odloča posamezen član Državne revizijske komisije. Predsednik Državne revizijske komisije dodeljuje posamezne zadeve v odločanje v skladu s poslovnikom.

(2) Kadar je predmet revizije javno naročilo, ki ga mora naročnik poslati v objavo Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti, ali predsednik odloči, da gre za zahtevnejšo zadevo, v postopku revizije odloča tričlanski senat.

(3) Način dela in imenovanje senatov podrobneje ureja poslovnik iz prejšnjega člena.

66. člen (izločitev)

(1) Predsednik, član ali uslužbenec Državne revizijske komisije ne more odločati ali sodelovati pri odločanju o zadevi, če je s ponudnikom, zakonitim zastopnikom ali pooblaščenecem ponudnika ali z zakonitimi zastopniki, člani organov upravljanja ali nadzora ali odgovornimi osebami naročnika v poslovnem ali sorodstvenem razmerju v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena, v zakonski zvezi, četudi je le-ta že prenehala, ali v izven-zakonski skupnosti ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti ali v svaštvu do vštetega tretjega kolena ali če so izpolnjeni drugi izločitveni pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek.

(2) Predsednik, član ali uslužbenec Državne revizijske komisije ne more odločati ali sodelovati pri odločanju o zadevi, če je bil zaposlen pri ponudniku ali naročniku, pa od prenehanja zaposlitve še ni pretekel rok dveh let.

(3) Izločitev predsednika, člana ali uslužbenca Državne revizijske komisije lahko predlagajo tudi naročnik, vlagatelj, izbrani ponudnik in zagovornik javnega interesa.

(4) O izločitvi člana ali uslužbenca Državne revizijske komisije odloča Predsednik Državne revizijske komisije. O izločitvi predsednika Državne revizijske komisije se odloči na občni seji Državne revizijske komisije, ki jo skliče in vodi član, ki nadomešča predsednika.

67. člen (varovanje skrivnosti)

Državna revizijska komisija morajo pri svojem delu varovati osebne in tajne podatke in podatke označene kot poslovna skrivnost, in ravnati z listinami skladno s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih ali tajnih podatkov ali gospodarske družbe.

68. člen (poročanje Državnemu zboru)

Državna revizijska komisija enkrat letno o svojem delu poroča Državnemu zboru Republike Slovenije.

69. člen

(letno poročilo)

(1) Letno poročilo iz prejšnjega člena mora, glede na posamezen zakon, ki ureja javno naročanje, vrste postopkov in predmet javnega naročila, vsebovati naslednje podatke:

1. skupno število prejetih zahtevkov za revizijo;
2. ločeno za revizijski postopek pred in po odločitvi o oddaji javnega naročila:
 - število prejetih zahtevkov za revizijo in vrednost predmetnih javnih naročil,
 - število zavrženih zahtevkov za revizijo in vrednost predmetnih javnih naročil ter podatek, ali gre za javna naročila, ki se sofinancirajo iz sredstev evropske kohezijske politike in iz katerega sklada,
 - število zavrženih zahtevkov za revizijo in vrednost predmetnih javnih naročil ter podatek, ali gre za javna naročila, ki se sofinancirajo iz sredstev evropske kohezijske politike in iz katerega sklada,
 - število zahtevkov, ki jim je Državna revizijska komisija delno ugodila in vrednost predmetnih javnih naročil, ter podatek, ali gre za javna naročila, ki se sofinancirajo iz sredstev evropske kohezijske politike in iz katerega sklada,
 - število zahtevkov, ki jim je Državna revizijska komisija ugodila v celoti in vrednost predmetnih javnih naročil, ter podatek, ali gre za javna naročila, ki se sofinancirajo iz sredstev evropske kohezijske politike;
3. ločeno za revizijski postopek pred in po odločitvi o oddaji javnega naročila, število in vrednost razveljavljenih postopkov oddaje javnih naročil, podatek, ali gre za javna naročila, ki se sofinancirajo iz sredstev evropske kohezijske politike in iz katerega sklada, ter navedbo razlogov za razveljavitev iz drugega odstavka 39. člena.

(2) Državna revizijska komisija v letnem poročilu navede tudi podatke:

1. iz četrte in pete alineje 2. in 3. točke prejšnjega odstavka, ločeno glede na:
 - posamezen zakon, ki ureja javno naročanje,
 - vrsto postopka,
 - predmet javnega naročila,
 - revizijski postopek pred in po odločitvi o oddaji javnega naročila ter
 - posameznega naročnika;
2. o številu zavrženih, zavrženih, delno in v celoti ugodenih zahtevkov za revizijo, ločeno glede na:
 - posamezen zakon, ki ureja javno naročanje,
 - vrsto postopka,
 - revizijski postopek pred in po odločitvi o oddaji javnega naročila ter
 - posameznega naročnika.

(3) Letno poročilo mora vsebovati tudi:

- a) podatke o obravnavanih in izrečenih prekrških po tem zakonu in zakonu, ki ureja javno naročanje, ločeno za posamezen prekršek naročnika, ponudnika ali podizvajalca ter njegove odgovorne osebe, višino izrečene globe ter druge relevantne okoliščine;
- b) informacije o sodelovanju Državne revizijske komisije z zagovorniki javnega interesa.

(4) Letno poročilo lahko vsebuje tudi druge podatke in ugotovitve, za katere Državna revizijska komisija meni, da so pomembni za zakonodajno ureditev področja javnega naročanja.

(5) Podatke iz tega člena mora Državna revizijska komisija najkasneje do konca marca za preteklo leto sporočiti Vladi Republike Slovenije.

Deveto poglavje STROŠKI PREDREVIZIJSKEGA, REVIZIJSKEGA IN SODNEGA POSTOPKA

70. člen (povračilo stroškov predrevizijskega in revizijskega postopka)

(1) Stroški predrevizijskega in revizijskega postopka so:

- taksa za predrevizijski in revizijski postopek (v nadaljnjem besedilu: taksa),
- drugi izdatki, ki nastanejo med predrevizijskim, revizijskim in pritožbenim postopkom ali zaradi teh postopkov.

(2) Vlagatelj, naročnik in izbrani ponudnik predhodno trpijo svoje stroške, ki so posledica vloženega zahtevka za revizijo, razen če Državna revizijska komisija v skladu z drugim odstavkom 36. člena naročniku ali vlagatelju naloži, da založi predujem za pridobitev strokovnega mnenja ali vključitev strokovnjakov ali izvedencev. V predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku se vlagatelju, izbranemu ponudniku in naročniku priznajo stroški odvetniških storitev v skladu z zakonom, ki ureja odvetništvo.

(3) Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik iz svojih sredstev vlagatelju in izbranemu ponudniku povrniti potrebne stroške nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso. Če je utemeljena pritožba mora naročnik iz svojih sredstev vlagatelju in izbranemu ponudniku povrniti potrebne stroške nastale v pritožbenem postopku.

(4) Če zahtevek za revizijo ni utemeljen ali vlagatelj zahtevek za revizijo umakne, mora vlagatelj naročniku in izbranemu ponudniku povrniti stroške nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku. Če ni utemeljena pritožba mora vlagatelj naročniku povrniti stroške nastale v pritožbenem postopku.

(5) Vlagatelj lahko povrnitev stroškov, nastalih v predrevizijskem postopku, zahteva v roku petih delovnih dni od vložitve zahtevka za revizijo, povrnitev stroškov, nastalih v revizijskem postopku, do odločitve Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo, povrnitev stroškov, nastalih v pritožbenem postopku, pa do odločitve Državne revizijske komisije o pritožbi. Vlagatelj mora v svoji zahtevi za povračilo stroškov opredeljeno navesti stroške, za katere zahteva povračilo.

(6) Izbrani ponudnik lahko povrnitev stroškov, nastalih v predrevizijskem postopku, zahteva v izjasnitvi iz drugega odstavka 27. člena tega zakona, povrnitev stroškov, nastalih v revizijskem postopku, do odločitve Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo, povrnitev stroškov, nastalih v pritožbenem postopku, pa do odločitve Državne revizijske komisije o pritožbi. Izbrani ponudnik mora v svoji zahtevi za povračilo stroškov opredeljeno navesti stroške, za katere zahteva povračilo.

(7) Naročnik lahko povrnitev stroškov, nastalih v revizijskem postopku, zahteva do odločitve Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo, povrnitev stroškov, nastalih v pritožbenem postopku, pa do odločitve Državne revizijske komisije o pritožbi. V svoji zahtevi za povračilo stroškov mora opredeljeno navesti stroške, za katere zahteva povračilo.

(8) Naročnik mora o svojih in drugih stroških, za katere zahteva povrnitev vlagatelj ali izbrani ponudnik, če so stroški nastali v predrevizijskem postopku, odločiti v svoji odločitvi iz tretjega ali četrtega odstavka 26. člena tega zakona ali prvega odstavka 28. člena tega zakona. Državna revizijska komisija mora o stroških, nastalih v revizijskem postopku, odločiti v svoji odločitvi iz tretjega ali četrtega odstavka 31. člena tega zakona ali prvega odstavka 39. člena tega zakona, o stroških nastalih v pritožbenem postopku, pa v svoji odločitvi iz prvega odstavka 55. člena tega zakona.

(9) Če Državna revizijska komisija ugotovi, da je naročnik sicer kršil vlagateljevo pravico do vpogleda v dokumentacijo, da pa je zahtevek za revizijo po opravljenem vpogledu kljub

dopolnitvi neutemeljen, lahko glede na okoliščine posameznega primera odloči, da morata naročnik ali izbrani ponudnik ali oba vlagatelju povrniti del stroškov revizijskega postopka.

(10) Zoper naročnikovo odločitev o stroških je dopustna pritožba v skladu s šestim poglavjem tega zakona. Dokončna odločitev naročnika o stroških, nastalih v predrevizijskem postopku, in odločitev Državne revizijske komisije o stroških, nastalih v predrevizijskem, revizijskem ali pritožbenem postopku, je izvršilni naslov.

71. člen (taksa)

(1) Taksa znaša:

- 750 eurov, če se zahtevki za revizijo nanašajo na vsebino objave in/ali razpisno dokumentacijo v postopku oddaje naročila male vrednosti, v postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi ali pri oddaji javnega naročila storitev iz Seznama storitev B,
- 1.500 eurov, če se zahtevki za revizijo nanašajo na vsebino objave in/ali razpisno dokumentacijo v odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem po predhodni objavi, postopku s pogajanjem brez predhodne objave, konkurenčnem dialogu, javnem natečaju ali kateremkoli drugem primeru,
- 1 % od vrednosti (z DDV) izbrane ponudbe za sklop ali javno naročilo, za katerega se vloga zahtevki za revizijo, vendar ne več kot 15.000 eurov, če se zahtevki za revizijo nanašajo na odločitev o oddaji javnega naročila ali odločitev o izločitvi iz postopka javnega naročanja ali na odločitev o zavrnitvi vseh ponudb.

(2) Če naročnik v primeru iz tretje alineje prejšnjega odstavka v postopku oddaje javnega naročila ne izbere nobene ponudbe, znaša taksa 1 % od vrednosti (z DDV) najnižje ponudbe, vendar ne manj kot 200 in ne več kot 15.000 eurov.

(3) V posameznem postopku oddaje javnega naročila določi višino takse naročnik, upošteva pri tem prvi in prejšnji odstavek tega člena. Taksa se plača na ustrezen podračun, ki je v skladu s predpisom, ki ureja podračune in način plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov, odprt pri Banki Slovenije za namen plačila taks za predrevizijski in revizijski postopek.

(4) Zahtevki za revizijo, ki ga vloži zagovornik javnega interesa, je oproščen plačila takse.

72. člen (vračilo in izplačilo taks)

(1) Vlagatelj je upravičen do vračila takse, če:

- ne vloži zahtevka za revizijo kljub temu, da je plačal takso za predrevizijski in revizijski postopek,
- se zahtevki za revizijo nanašajo na postopek, ki nima narave postopka oddaje javnega naročila.

(2) Zahtevki za vračilo takse vlagatelj naslovi na Državno revizijsko komisijo. V primeru iz prve alineje prejšnjega odstavka se zahtevki za vračilo takse vložijo v roku 10 delovnih dni od plačila takse, v primeru iz druge alineje prejšnjega odstavka pa se zahtevki za vračilo takse vložijo v roku 20 delovnih dni od prejema odločitve naročnika ali Državne revizijske komisije o zavrženju zahtevka za revizijo.

(3) Kadar Državna revizijska komisija ugotovi, da je vlagatelj, ne glede na opredelitev višine takse v pravnem pouku naročnikove odločitve o oddaji naročila, plačal napačno višino takse, mora:

- vlagatelja pozvati k doplačilu ali
- ministrstvu, pristojnemu za finance, naložiti, vračilo preveč vplačane takse.

(4) Ministrstvo, pristojno za finance, v skladu z predpisi, ki urejajo javne finance, na podlagi predloga Državne revizijske komisije izvede vračilo takse.

73. člen (evidenca taks)

Državna revizijska komisija vodi evidenco plačanih, preplačanih, premalo plačanih in vrnjenih taks. Vsebino in način vodenja evidence določi Državna revizijska komisija v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za finance.

74. člen (stroški v sodnem postopku)

(1) Stroški sodnega postopka so izdatki, ki nastanejo med postopkom ali zaradi sodnega postopka in obsegajo tudi nagrado za delo odvetnika, ki jim zakon priznava pravico do nagrade.

(2) Višino, način in rok plačila takse za sodni postopek določa zakon, ki ureja sodne takse.

75. člen (način odmere stroškov)

Če ta zakon ne določa drugače, se stroški pravnega varstva, ki poteka v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku, odmerijo v skladu z zakonom, ki ureja pravdni postopek.

Deseto poglavje KAZENSKÉ DOLOČBE

76. člen (prekrškovni organ)

Organ, pristojen za ugotavljanje prekrškov iz tega zakona, je Državna revizijska komisija.

77. člen (odločanje o prekršku)

(1) Postopek o prekršku vodi in o njem odloča pooblaščená uradná oseba Državne revizijske komisije, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške, in na njegovi podlagi sprejetih predpisov. Pooblaščená uradná osebo določi predsednik Državne revizijske komisije v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(2) V primeru, ko Državna revizijska komisija v skladu s tem zakonom:

- ugotavlja pogoje za začetek postopka o prekršku zoper naročnika in odgovorno osebo naročnika ali

– zbira dodatna obvestila in dokaze o morebitnem prekršku naročnika in odgovorne osebe naročnika,

sta naročnik in odgovorna oseba naročnika dolžna Državni revizijski komisiji najkasneje v treh delovnih dneh od prejema njenega pisnega poziva odstopiti vso dokumentacijo, na odstop katere ju je Državna revizijska komisija pozvala.

78. člen (prekrški)

(1) Ne glede na določbe, zakona, ki ureja prekrške, se z globo od 1.000 do 350.000 eurov se kaznuje za prekršek naročnik, če:

1. ne upošteva ali izvrši odločitve Državne revizijske komisije ali če ravna v nasprotju z njeno odločitvijo (prvi odstavek 60. člena tega zakona);
2. ne upošteva obdobja mirovanja, čeprav ga k temu zavezuje zakon, ki ureja javno naročanje ali ta zakon (prvi, drugi in četrti odstavek 25. člena tega zakona)
3. ne odstopi ali ne odstopi pravočasno predloga za zadržanje postopka oddaje javnega naročila (drugi odstavek 19. člena tega zakona);
4. kljub vloženemu zahtevku za revizijo sklene pogodbo z izbranim ponudnikom (prvi odstavek 17. člena tega zakona);
5. ne sprejme odločitve o zahtevku za revizijo (tretji in četrti odstavek 26. člena in tretji odstavek 28. člena tega zakona);
6. Državni revizijski komisiji na njen poziv v roku ne predloži odzivnega poročila (četrti odstavek 41. člena tega zakona);
7. Državni revizijski komisiji zahtevka za revizijo ali vse dokumentacije o postopku oddaje javnega naročila ali o predrevizijskem postopku ali pritožbe ne odstopi ali ne odstopi v roku (prvi in drugi odstavek 29. člena ali prvi odstavek 53. člena tega zakona);
8. vlagatelju ne posreduje predloga, s katerim predlaga, da vložen zahtevek ne zadrži sklenitve pogodbe ali da se postopek oddaje javnega naročila ustavi ali da se v postopku oddaje javnega naročila zavrnejo vse ponudbe (drugi odstavek 20. člena tega zakona);
9. zahtevka za revizijo ne posreduje izbranemu ponudniku, v primerih ko mu to nalaga zakon (prvi odstavek 27. člena tega zakona);
10. Ministrstvu, pristojnemu za finance, v roku ne odstopi dokumentacije o postopku oddaje javnega naročanja ali ne predloži mnenja o domnevnih kršitvah prava Skupnosti (drugi odstavek 57. člena tega zakona);
11. stori kršitev iz prvega ali drugega odstavka 44. člena tega zakona.

(2) Z globo od 5.000 do 350.000 eurov se kaznuje za prekršek oseba iz 3. člena tega zakona, če z namenom škodovati drugemu ali s ciljem, ki je v nasprotju z dobrimi običaji, vestnostjo in poštenjem, zlorablja pravice, ki jih imajo po tem zakonu (drugi odstavek 21. člena tega zakona).

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, se za prekršek iz 1. do 10. točke prvega odstavka in drugega odstavka:

- posameznik kaznuje z globo od 40 do 5.000 eurov,
- samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, kaznuje z globo od 200 do 150.000 eurov,
- pravna oseba kaznuje z globo od 200 do 250.000 eurov, razen pravna oseba, ki se v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko drugo, ki se kaznuje z globo od 400 do 350.000 eurov.

(4) Naročnik se, ne glede na določba zakona, ki ureja prekrške, za prekršek iz 11. točke prvega odstavka tega člena kaznuje z globo iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba naročnika, če stori dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

Enajsto poglavje PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

79. člen (predpisi, ki prenehajo veljati)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Poslovnik o delu Državne revizijske komisije iz 7. člena Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo), uporablja pa se do začetka uporabe poslovnika iz 64. člena tega zakona.

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati 110. člen Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10) in 106.c člen Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitve (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10), ki urejata ničnost pogodb.

(4) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati del besedila šeste alineje šestega odstavka 32. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10), ki se nanaša na dopustnost izpodbijanja pogodbe o izvedbi posameznega naročila. Hkrati prenehata veljati zadnja dva stavka šestega odstavka 32. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10), ki urejata zagotavljanje pravnega varstva in upoštevanje obdobja mirovanja v postopku oddaje posameznega naročila in prepoved sklenitve pogodbe o izvedbi posameznega naročila.

(5) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati del šestega odstavka 33. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10), ki ureja dopustnost izpodbijanja pogodbe o izvedbi posameznega naročila, zagotavljanje pravnega varstva in upoštevanje obdobja mirovanja v postopku oddaje posameznega naročila ter prepoved sklenitve pogodbe o izvedbi posameznega naročila.

(6) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zadnji stavek petega odstavka 38. člena Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitve (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10), ki ureja zagotavljanje pravnega varstva v postopku oddaje posameznega naročila.

(7) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati del šestega odstavka 39. člena Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitve (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10), ki ureja dopustnost izpodbijanja pogodbe o izvedbi posameznega naročila, zagotavljanje pravnega varstva in upoštevanje obdobja mirovanja v postopku oddaje posameznega naročila ter prepoved sklenitve pogodbe o izvedbi posameznega naročila.

80. člen (zaključitev postopkov začeti po dosedanjih predpisih)

(1) Postopek revizije, ki se je z vložitvijo zahtevka za revizijo začel pred uveljavitvijo tega zakona, se izvede po določbah Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo).

(2) Postopki sodnega varstva, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona se zaključijo po določbah predpisov, ki so to področje urejali pred uveljavitvijo tega zakona.

81. člen
(pridobitev dovoljenja za dostop do tajnih podatkov za imenovanega predsednika in
člane Državne revizijske komisije)

Državna revizijska komisija mora za predsednika in člane, ki so bili imenovani pred uveljavitvijo tega zakona, v roku treh delovnih dni od uveljavitve začeti postopek za pridobitev dovoljenja za dostop do tajnih podatkov iz prvega odstavka 63. člena tega zakona.

82. člen
(mandat dosedanjega predsednika in dosedanjih članov Državne revizijske komisije)

Predsednik in člani Državne revizijske komisije, ki so bili imenovani pred uveljavitvijo tega zakona, opravljajo funkcijo do izteka mandata, razen v primeru predčasne razrešitve po sedmem ali osmem odstavku 61. člena tega zakona ali v zavrnitve vloge za dostop do tajnih podatkov iz prvega odstavka 63. člena tega zakona.

83. člen
(letno poročilo)

Državna revizijska komisija pripravi letno poročilo v skladu z 69. členom tega zakona od leta 2010 dalje. Za leto 2010 pripravi Državna revizijska komisija letno poročilo v skladu z 33. členom Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo).

84. člen
(predpisi na podlagi tega zakona)

(1) Državna revizijska komisija v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona sprejme poslovnik iz 63. člena tega zakona.

(2) Državna revizijska komisija v roku devetim mesecev od uveljavitve tega zakona določi vsebino in način vodenja evidence taks iz 73. člena tega zakona.

85. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Ta člen natančneje opredeljuje materijo tega zakona, in sicer pravno varstvo ponudnikov, naročnikov in javnega interesa ter varstvo obrambnega in varnostnega interesa v postopkih oddaje javnega naročila in po sklenitvi pogodbe o izvedbi naročila, organe, pristojne za pravno varstvo, ter postopek in posebnosti postopkov pravnega varstva (predrevizijski postopek, revizijski postopek, sodni postopek). Ta člen opredeljuje, kateri evropski predpisi se s tem zakonom prenašajo v slovenski pravni red.

K 2. členu:

Zakon ločuje med pravnim varstvom v postopkih oddaje javnega naročila in pravnim varstvom po sklenitvi pogodbe ali okvirnem sporazumu o izvedbi naročila, t. i. sodnim pravnim varstvom.

Pravno varstvo pred sklenitvijo pogodbe, torej v času izvajanja postopka oddaje javnega naročila, poteka na prvi stopnji v predrevizijskem postopku pred naročnikom, na drugi stopnji pa v revizijskem postopku pred Državno revizijsko komisijo.

Pravno varstvo po sklenitvi pogodbe o izvedbi naročila, tj. po pravnomočno zaključenem postopku oddaje javnega naročila, poteka pred Okrožnim sodiščem Republike Slovenije v Ljubljani. S podelitvijo izključne pristojnosti za odločanje o nepravilnostih in kršitvah v postopkih oddaje javnih naročil enemu sodišču, se zagotavlja koncentracija znanja, stroke in specializiranih kadrov na enem mestu, kar omogoča hitro, učinkovito in enotno odločanje o predmetnih zadevah. Področje javnega naročanja je specifično in dokaj ozko. Zakonodaja na tem področju je mlada, zato se ureditve v posameznih državah lahko zelo razlikujejo. Za evropski prostor je ključna praksa Sodišča Evropskih skupnosti, zlasti upošteva dejstvo, da se nacionalna zakonodaja pogosto spreminja. Z umestitvijo sodnih postopkov, v katerih se ugotavljajo ničnostni razlogi o pogodbah za izvedbo javnih naročil, hkrati pa sledi javnemu interesu, na eno sodišče, se zagotavlja spoštovanje načela hitrosti in učinkovitosti, ki je za nemoteno poslovanje javnih naročnikov bistvenega pomena.

K 3. členu:

Ta člen natančneje določa stranke predrevizijskega in revizijskega postopka. Pojem *zakon, ki ureja javno naročanje* zajema vse zakone, ki na posameznih področjih urejajo javno naročanje.

K 4. členu:

Ta člen določa izjeme v zvezi z uveljavljanjem pravnega varstva v postopkih javnega naročanja. Kadar naročnik za javna naročila, ki so izključena iz uporabe zakona tj. naročila blaga in storitev pod 20.000 EUR in gradenj pod 40.000 EUR (po ZJN-2) ter naročila blaga in storitev pod 40.000 EUR in gradenj pod 80.000 EUR (po ZJNVETPS), izvede katerikoli postopek javnega naročanja se v postopku pravnega varstva upoštevajo zakonske določbe (ZJN-2 ali ZJNVETPS), ki veljajo za predmetni postopek javnega naročanja. Enako velja tudi v primeru kadar naročnik ne glede na vrednost javnega naročila izvede strožji postopek javnega naročanja kot ga za predmetno naročilo določa zakon in v primeru, ko naročnik za storitve iz Seznama storitev B, za katere ZJN-2 in ZJNVETPS določata bolj fleksibilen režim, izvede postopek javnega naročanja. Tudi v teh primerih mora postopek pravnega varstva temeljiti na določbah ZJN-2 in ZJNVETPS, ki veljajo za postopek javnega naročanja, ki ga je naročnik izvedel. Na ta način se poskuša ponudnikom zagotoviti učinkovito pravno varstvo.

V primeru naročil najnižjih vrednosti, ki so običajno manj formalizirana, vsebujejo manj pogojev in zahtev ter enostavnejša merila, se z namenom zagotavljanja tekočega poslovanja naročnika pravno varstvo ne zagotavlja v predrevizijskem in revizijskem postopku temveč v postopku ugotavljanja ničnosti pogodbe ali pravnega posla. Ta postopek poteka pred Okrožnim sodiščem Republike Slovenije v Ljubljani.

Pravno varstvo se na enak način zagotavlja tudi v primeru, kadar naročnik izvede postopek s pogajanjem brez predhodne objave iz razloga, ker je bil v že začetem postopku javnega naročanja vložen zahtevek za revizijo, z oddajo naročila pa naročnik ne more čakati. Tudi v tem primeru se z namenom zagotavljanja nemotenega poslovanja naročnika pravno varstvo zagotavlja šele

v postopku ugotavljanja ničnosti pogodbe ali pravnega posla, ki poteka pred Okrožnim sodiščem Republike Slovenije v Ljubljani.

K 5. členu:

Ta člen določa splošno pravilo, da se pravno varstvo zagotovi v vseh stopnjah postopka o oddaji naročila in zoper vsako ravnanje naročnika, kot tudi, da je pravno varstvo zagotovljeno v primeru kadar je pogodba sklenjena brez izvedbe ustreznega postopka javnega naročanja.

K 6. členu

Ta člen določa pravno varstvo javnega interesa, aktivno legitimirane subjekte ter postopek za uveljavljanje. Pri tem se izpostavlja posebna skupina javnih naročil, t.j. tistih, katerih predmet je neposredno povezan z izvajanjem dejavnosti v javnem ali splošnem interesu. Za takšna javna naročila je značilno, da bi nezakonita oddaja pomenila nesorazmerne posledice za naročnika oziroma Republiko Slovenijo.

K 7. do 12. členu:

S temi členi so opredeljena temeljna načela na katerih mora temeljiti postopek pravnega varstva v postopkih oddaje javnega naročila. Zakon med načeli poudarja načelo zakonitosti, načelo hitrosti, načelo učinkovitosti, načelo dostopnosti, načelo kontradiktornosti in načelo javnosti.

K 13. členu:

Ta člen za postopke pravnega varstva, tako tiste v postopku oddaje javnega naročila kot tiste po sklenitvi pogodbe, glede vprašanj, ki jih ta zakon ne rešuje napotuje na uporabo pravil zakona, ki ureja pravdni postopek, če seveda s tem zakonom ni drugače določeno ali drugače ne izhaja iz njegovega namena. Obenem določa, da se glede vročanja pisanj uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

K 14. členu:

Ta člen določa aktivno legitimirane stranke predrevizijskega in revizijskega postopka. V skladu s tretjim odstavkom 1. člena Direktive 89/655/EGS je torej treba aktivno legitimacijo priznati vsaki osebi, ki ima ali je imela interes, da dobi določeno javno naročilo in ki je bila ali pa ji grozi oškodovanje zaradi domnevne kršitve. Glede aktivne legitimacije in za to potrebnega interesa je torej treba poudariti, da za dopustnost zahtevka za revizijo ne zadostuje vsak interes. Namen aktivna legitimacije kot predpostavke za dopustnost predrevizijskega ali revizijskega postopka, je preprečiti popularne tožbe in tako zagotoviti, da se dopustijo samo zahtevki tistih, ki so zaradi domnevnega protipravnega ravnanja naročnikov dejansko in neposredno prizadeti. Ob tem so aktivno legitimirani tudi zagovorniki javnega interesa, ki prizadetost izkazujejo preko dejanskega ali potencialnega oškodovanja javnih financ.

K 15. členu:

Zahtevek vlagatelja predstavlja podlago za odločanje v predrevizijskem in revizijskem postopku, zato morajo biti v njem navedeni podatki, na podlagi katerih lahko naročnik ali Državna revizijska komisija sprejme ustrezno odločitev. Poleg podatkov o vlagatelju, naročniku, javnem naročilu, kršitvah v postopku in dokazih je ključnega pomena tudi, da se zahtevku priloži potrdilo o plačilu takse. Pri oznaki javnega naročila gre za oznako objave na javnem naročilu v Uradnem listu Evropske unije ali referenčno številko zadeve pri naročniku.

K 16. členu:

S tem členom se onemogoča večkratno uveljavljanje pravnega varstva zoper iste kršitve v posameznem postopku oddaje javnega naročila. V zahtevku za revizijo ponudnik ne more navajati kršitev, če je v zvezi z njimi že vložil zahtevek in je bilo o njem dokončno odločeno oziroma ga je umaknil. Izjemi od omenjenega pravila predstavljata naročnikovo nespoštovanje odločitve Državne revizijske komisije ali ponavljanje istih kršitev.

K 17. členu:

Z namenom racionalizacije postopka javnega naročanja je s tem členom določeno, da vložena zahteva za pravno varstvo nima suspenzivnega učinka, kar pomeni da lahko naročnik kljub vloženi zahtevi za pravno varstvo nadaljuje s postopkom oddaje javnega naročila, ne sme pa skleniti pogodbe o izvedbi javnega naročila, ustaviti postopka javnega naročanja, zavrniti vseh

ponudb ali začeti novega postopka javnega naročanja za isti predmet naročanja. Kljub navedenemu lahko naročnik odloči, da se postopek javnega naročanja zadrži, vendar mora o tem obvestiti vse udeležene v postopku javnega naročanja.

K 18. členu

Ta člen ureja ravnanje vlagatelja zahtevka za revizijo, naročnika in Državne revizijske komisije ob umiku zahtevka za revizijo, ki je mogoč kadarkoli med predrevizijskim in revizijskim postopkom.

K 19. členu:

S tem členom se ureja predlog za zadržanje postopka. Prvenstveno se vlagatelju omogoča, da ob vložitvi zahtevka za revizijo poda na Državno revizijsko komisijo predlog za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila. Neodvisno od vložitve zahtevka za revizijo, lahko sklep o zadržanju postopka oddaje javnega naročila kadarkoli posreduje tudi ministrstvo, pristojno za finance.

Predlog za zadržanje je namenjen temu, da Državna revizijska komisija preuči vpliv nadaljevanja postopka oddaje javnega naročila na učinkovitost pravnega varstva in o tem odloči s sklepom. Državna revizijska komisija pri odločitvi ni vezana zgolj na posredovan predlog, saj lahko odloči tudi na podlagi lastne pobude. V odvisnosti od tega, ali je predlog za zadržanje postopka posredoval vlagatelj revizijskega zahtevka ali ministrstvo pristojno za finance, se lahko nadaljnja ravnanja v postopku javnega naročanja zadržijo do dokončne odločitve o zahtevku za revizijo ali do ugotovitve dejanskega stanja v zvezi z domnevno kršitvijo v okviru postopka popravnega mehanizma Evropske komisije.

K 20. členu:

Ta člen ureja možnost naročnika, da ne glede na posledice vloženega zahtevka za revizijo, na Državno revizijsko komisijo naslovi predlog za dovolitev sklenitve pogodbe, ustavitve postopka javnega naročanja, zavrnitve vseh ponud ali začeti nov postopek javnega naročanja za isti predmet naročanja.

Odločitev Državne revizijske komisije je odvisna od prevladujočih razlogov, povezanih z javnim, obrambnim in varnostnim interesom. Pri tem velja poudariti, da ekonomski interesi lahko le v izjemnih okoliščinah predstavljajo prevladujoče razloge, povzane z javnim interesom. Te izjemne okoliščine so podane, če obstaja neposredna nevarnost, da bi neskljenitev pogodbe privedla do nesorazmernih posledic za javni interes. Prevladujoči interesi, povezani z obrambo in varnostjo, so tisti, ki so povezani z samim obstojem obrambnega ali varnostnega programa katerega del je zadevno javno naročilo.

K 21. členu:

V tem členu je opredeljena obveznost prizadevanja, da se postopki pravnega varstva izvajajo skladno s temeljnimi načeli postopkov javnega naročanja. Za kršitev omenjene obveznosti ali zlorabo pravic, ki strankam postopka, njihovim zakonitim zastopnikom ali pooblaščenecem podeljuje ta zakon, je predvidena globa, ki jo Državna revizijska komisija izreče v postopku ugotavljanja prekrška.

K 22. členu:

Ta člen določa obveznost naročnika in Državne revizijske komisije, da vlagatelja in izbranega ponudnika v svojih pozivih in odločitvah s pravnim poukom opozorita na možna pravna sredstva.

K 23. členu:

Ta člen ureja obveznost Državne revizijske komisije vlagatelju vrniti vso dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in o predrevizijskem postopku.

K 24. členu:

S tem členom je določen način vložitve zahtevka za revizijo v predrevizijskem postopku ter obvezna ravnanja vlagatelja in naročnika po vložitvi oziroma prejemu zahtevka. Urejena je vložitev z različnimi sredstvi obveščanja, podrobneje z elektronskimi sredstvi.

K 25. členu:

S tem členom se urejajo roki za vložitev zahtevka za revizijo. Dolžina rokov je odvisna od uporabljenega postopka javnega naročila in predmeta zahtevka, Pravica navajanja novih dejstev (*ius novorum*) je izjema, ki je dopustna le če to dopušča ta zakon in v primerih, ko dokaže, da zatrjevanih kršitev objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem rokom.

K 26. členu:

Ta člen določa način preizkusa zahtevka za revizijo v predrevizijskem postopku, pogoje za sprejem zahtevka v obravnavo, pogoje in način zavrženja zahtevka, ravnanje naročnika v primeru nepopolnega zahtevka za revizijo ter pravno sredstvo oziroma postopek v primeru izdanega sklepa o zavrženju zahtevka za revizijo.

K 27. členu:

S to določbo se izbranemu ponudniku kot stranskemu intervenientu dopušča sodelovanje v predrevizijskem postopku. Izbrani ponudnik lahko svoje interese v predmetnem postopku oddaje javnega naročila brani na način, da se ko prejme kopijo zahtevka, ki mu jo posreduje naročnik izjasni o vlagateljevih navedbah. S tem se v predrevizijskem postopku udejanja načelo kontradiktornosti, ki je s tem zakonom določeno kot eno izmed temeljnih načel na katerih mora temeljiti postopek pravnega varstva.

K 28. členu:

S tem členom so opredeljene odločitve, ki jih lahko v predrevizijskem postopku sprejme naročnik ter ravnanja in roki, h katerim je pri odločanju zavezan. Ta člen tudi opredeljuje posledice molka naročnika (možnost začetka revizijskega postopka pred Državno revizijsko komisijo in povezana obvezna ravnanja vlagatelja) in trenutek zaključka predrevizijskega postopka, dodatno v povezavi z molkom naročnika.

Rok za odločanje o zahtevku za predrevizijski postopek se v primerjavi z veljavno zakonodajo z namenom racionalizacije postopka pravnega varstva krajša za 5 dni. V odločitvi o zahtevku za predrevizijski postopek mora naročnik navesti pravni pouk, le-ta pa mora obsegati rok in naslov za pričetek postopka pravnega varstva pred Državno revizijsko komisijo ter podatke, na podlagi katerih vlagatelj plača takso za postopek revizije pred Državno revizijsko komisijo.

S tem členom se urejajo tudi posledice molka naročnika v predrevizijskem postopku in rok po preteku katerega, ne glede na molk organa, ni več mogoče začeti revizijskega postopka pred Državno revizijsko komisijo.

K 29. členu:

Vsebina tega člena se nanaša na nadaljevanje pravnega varstva po odločitvi naročnika. Vlagatelj lahko prične postopek revizije pred Državno revizijsko komisijo v treh dneh od prejema naročnikove odločitve. Naročnik mora v nadaljnjih treh dneh zahtevke in vso originalno, popolno in opremljeno s popisom spisa dokumentacijo o predrevizijskem postopku posredovati Državni revizijski komisiji. Pravica navajanja novih dokazov (*ius novorum*) je dopustna le v primerih, če vlagatelj dokaže, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku.

K 30. členu

Ta člen opredeljuje čas začetka revizijskega postopka s časom prejema zahtevka za revizijo in možnost umika zahtevka v primeru vlagateljevega nestrinjanja. Z namenom racionalizacije postopka pravnega varstva se zahtevke za revizijo vložijo pri naročniku, ki v zakonsko določenem roku vso dokumentacijo posreduje Državni revizijski komisiji.

K 31. členu:

Ta člen določa način preizkusa zahtevka za revizijo v revizijskem postopku, pogoje za sprejem zahtevka v obravnavo, pogoje in način zavrženja zahtevka ter ravnanje Državne revizijske komisije v primeru nepopolnega zahtevka za revizijo in v primeru naročnikove kršitve vlagateljeve pravice do vpogleda v dokumentacijo.

K 32. členu:

Ta določba se nanaša na zbiranje procesnega gradiva Državne revizijske komisije, ki ni vezana na dokazne predloge strank, saj kot dokazilo lahko uporabi vse, kar je primerno za ugotavljanje dejanskega stanja v zadevi. Če Državna revizijska komisija oceni, da je za zakonito in pravilno odločitev o zahtevku potrebno ugotavljati dejstva, ki jih stranke niso navajale, jih ugotavlja sama. O dokazih, ki jih je pridobila Državna revizijska komisija, se imajo stranke revizijskega postopka pravico izreči.

K 33. členu:

Udeleženci v postopku oddaje javnega naročila morajo na zahtevo Državne revizijske komisije le-tej posredovati dodatna pojasnila in dokumentacijo. To velja tudi za osebe javnega prava in zasebnega prava, ki razpolagajo s podatki, potrebnimi za odločitev, ne glede na določbe predpisov o varstvu osebnih in drugih podatkov.

K 34. členu:

Državna revizijska komisija se lahko odloči, da izvede razjasnjevalni sestanek, pridobi strokovno in izvedensko mnenje in opravi druga dejanja, potrebna za ugotovitev določenega dejstva.

K 35. členu:

S tem členom se v revizijski postopek uvaja razjasnjevalni sestanek, na katerem Državna revizijska komisija od strank v postopku pridobi potrebna pojasnila in stališča o dejanskih okoliščinah, ki so pomembna za sprejem odločitve v revizijskem postopku. Razjasnjevalni sestanek lahko skliče Državna revizijska komisija na lastno pobudo ali na predlog stranke. Z uvedbo razjasnjevalnega sestanka je v postopkih pravnega varstva javnih naročil izkazano načelo kontradiktornosti.

K 36. členu:

S tem členom se v revizijskem postopku, po potrebi, uvaja možnost sodelovanja neodvisnih strokovnjakov in izvedencev, predvsem takrat kadar Državna revizijska komisija ne razpolaga s posebnimi znanji, ki so za sprejem odločitve o revizijskem zahtevku nujno potrebna. S tem bodo odločitve bolj kakovostne, s čimer se zagotavlja tudi objektivnost in zaupanje vlagatelja v revizijski postopek.

K 37. členu:

S tem členom je določen rok v katerem mora Državna revizijska komisija odločiti o zahtevku za revizijski postopek. Petnajst dnevni rok za odločitev začne teči od takrat ko Državna revizija prejme popoln zahtevek za revizijo z vso potrebno dokumentacijo iz postopka javnega naročanja in predrevizijskega postopka. Ta rok se lahko podaljša maksimalno za 15 dni, ob pogoju da se o tem predhodno obvesti tako naročnika kot vlagatelja.

K 38. členu:

Ta člen določa, da je predmet postopka pred Državno revizijsko komisijo zahtevek vlagatelja. Državna revizijska komisija praviloma odloča v mejah vloženega zahtevka, vendar v odvisnosti od predmeta zahtevka lahko odloča tudi izven njegovih meja.

K 39. členu:

S tem členom so opredeljene odločitve, ki jih lahko v revizijskem postopku sprejme Državna revizijska komisija ter ravnanja in roki, h katerim je pri odločanju zavezana. Državni revizijski komisiji se nalaga obveznost upoštevanja in opredelitve do navedb vlagatelja, zagovornika javnega interesa, naročnika in izbranega ponudnika. Določene so pravne posledice odločitve Državne revizijske komisije.

K 40. členu:

Ta člen določa obveznost Državne revizijske komisije, da v primeru suma na storjene hujše kršitve v postopku javnega naročila, o tem obvesti zagovornike javnega interesa in po uradni dolžnosti začne postopek o prekršku. Zagovorniku javnega interesa se na podlagi omenjenega obvestila omogoča vložitev zahtevka za pravno varstvo javnega interesa.

K 41. členu:

Ta člen ureja posledice delne ali celotne ugotovitve zahtevku za revizijo (in če je to mogoče ali potrebno, delne ali celotne razveljavitve postopka javnega naročila), ki se nanaša na postopek javnega naročila nad evropskim vrednostnim pragom. Urejajo se različni načini poročanja, ki jih Državna revizijska komisija mora ali lahko zahteva od naročnika.

K 42. členu:

Ta člen ureja aktivno legitimirane subjekte in postopek, na podlagi katerega se lahko sklicujejo na ničnost pogodbe. Narava področja javnega naročanja opredeli krog aktivno legitimiranih subjektov široko, in sicer na vsako zainteresirano osebo, ki lahko izkaže pravni interes. Le tega lahko izkaže ponudnik, ki izpolnjuje pogoje za ugotavljanje sposobnosti in ustreza merilom za izbor, skladno z zakonom, ki ureja javno naročanje. Sklicevanje na ničnost pogodbe tako ni pridržano samo strankam pogodbe, saj ugotovitev ničnosti učinkuje *erga omnes*. Z vidika razlogov za sklicevanje na ničnost pogodbe je potrebno upoštevati določbe Direktive 2007/66/ES, ki kot razloge navajajo kršitev prisilnih predpisov. Iz navedenega izhaja logična posledica, da izrazu *neveljavnost* v direktivi, v slovenskem pravu ustreza institut ničnosti. Skladno z določbami Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07-UPB1; v nadaljevanju OZ) je pogodba, ki nasprotuje ustavi, prisilnim predpisom ali moralnim načelom, nična, če namen kršenega pravila ne odkazuje na kakšno drugo sankcijo ali če zakon v posameznem primeru ne predpisuje kaj drugega. Institut izpodbojnosti tako ni primeren, saj se uporablja kot sankcija za napake volje in se skladno s svojo naravo uporablja zlasti tedaj, ko je odprava kršitve v interesu pogodbene stranke. Institut izpodbojnosti je z vidika izpodbojnih razlogov (napake volje) neprimeren, z vidika aktivne legitimacije preozek (uveljavlja se le med pogodbenimi strankami) ter tako ne sledi usmeritvi Direktive 2007/66/ES.

K 43. členu:

Ta člen ureja pravico tožeče stranke, da predlaga (1) zadržanje izvajanja pogodbe ali posameznega naročila z izdajo začasne odredbe ali (2) začasno ureditev stanja.

K 44. členu:

S tem členom se taksativno naštevajo razlogi za ničnost pogodb oziroma posameznih naročil. Ureditev ničnostnih razlogov sledi ureditvi v Direktivi 2007/66/ES in slovenskem pravu in se nanaša na kršitev prisilnih predpisov.

K 45. členu:

V tem členu so urejeni pogoji za ohranitev pogodbe v veljavnosti kljub ugotovljenim kršitvam, ki bi praviloma imele za posledico ničnost pogodbe. Pogoji so vezani na prevladujoče razloge, povezane z javnim, obrambnim in varnostnim interesom. Urejena je obveznost sodišča glede letnega poročanja Evropski komisiji in ministrstvu, pristojnemu za finance o svojih odločitvah.

K 46. členu:

S tem členom se glede posledic ničnosti pogodbe ali posameznega naročila napotuje na uporabo pravil OZ, razen glede spregleda ničnosti. Ob tem se urejajo obvezna ravnanja sodišča v primeru ugotovitve ničnosti pogodbe ali pogodbenega določila. Splošna pravila vračanja so prilagojena področju javnega naročanja.

K 47. členu:

Ta člen določa, da sodišče tožbe na ugotovitev ničnosti pogodb o izvedbi javnega naročila obravnava prednostno. Namen pravil o javnem naročanju je zagotoviti konkurenco pri sklepanju poslov z javnim sektorjem in zagotoviti enakopraven položaj ponudnikov. Prav tako pa je potrebno upoštevati tudi zaščito javnega, obrambnega in varnostnega interesa in zagotoviti nemoteno delovanje javnih naročnikov. Zaradi teh specifičnosti je potrebna posebna ureditev sodnega varstva. S tem ko se omogoči razveljavitev sklenjenih pogodb se lahko za čas odločanja o tožbenem zahtevku odloži izvršitev predmeta pogodbe na, z vidika javnega interesa, nerazumen rok. Zaradi navedenega je potrebno v primerih sklicevanja na ničnost pogodbe zagotoviti hitro in učinkovito sodno varstvo.

K 48. členu:

Ureja se možnost, da sodišče pozove Državno revizijsko komisijo k podaji stališča o predmetnem sporu.

K 49. členu:

S tem členom se določa uporaba pravil o odgovornosti za ničnost pogodbe ali posameznega naročila. Za primere, ko naročnik ne izvede postopka oddaje javnega naročila, se ureja pravica in pogoji za uporabo pravil o uveljavljanju ničnosti pogodbe po tem zakonu. Ob tem se ureja pravica naročnika zahtevati povrnitev škode od Republike Slovenije zaradi nezakonitega ravnanja Državne revizijske komisije.

K. 50. členu:

S tem členom se določa predmet pritožbe, ki je lahko odločitev naročnika o zavrženju zahtevka za revizijo in o stroških v predrevizijskem postopku.

K 51. in 52. členu:

S tem členom se ureja postopek vložitve pritožbe zoper odločitev naročnika v predrevizijskem postopku, če je le-ta predvidena. Določa se vsebina pritožbe, rok, naslovnik in sredstvo pošiljanja. Poleg tega je urejena obveznost posredovanja kopije pritožbe ministrstvu, pristojnemu za finance.

K 53. členu:

V tem členu je urejen odstop dokumentacije o postopku javnega naročanja skupaj z dokumentacijo iz predrevizijskega postopka Državni revizijski komisiji. Določene so posledice odstopa nepopolne dokumentacije.

K 54. členu:

S tem členom se ureja vsebina predhodnega preizkusa pritožbe, pogoje za njeno zavrženje in ravnanje Državne revizijske komisije in pritožnika v primeru nepopolne pritožbe.

K 55. členu:

Ta člen ureja vsebinske odločitve Državne revizijske komisije o pritožbi.

K 56. členu:

S tem členom se določa poseben postopek, ki ga uvede Evropska komisija, kadar meni, da je bila med postopkom oddaje javnega naročila povzročena hujša kršitev prava Skupnosti na področju javnega naročanja.

K 57. členu:

Določajo se obveznosti ministrstva, pristojnega za finance, naročnikov in organov Republike Slovenije v zvezi z aktivnostmi, potrebnimi za ugotovitev dejanskega stanja v zvezi z domnevno kršitvijo.

K 58. členu:

Določajo se obveznosti in druga ravnanja ministrstva, pristojnega za finance v primeru uvedbe postopka popravnega mehanizma, če ni bil vložen zahtevek za revizijo ali zahteva za ugotavljanje ničnosti pogodbe ali pogodbenega določila ali če domnevna kršitev še ni bila odpravljena.

K 59. členu:

S tem členom se določa rok in vsebina obvestila, ki ga ministrstvo, pristojno za finance posreduje Evropski komisiji.

K 60. členu:

Ta določba opredeljuje status in pristojnosti Državne revizijske komisije. Le-ta kot samostojen in neodvisen državni organ nadzira zakonitost postopkov oddaje javnih naročil, nadzira izvajanje določb tega zakona, ki se nanaša na naročnika in odloča kot prekrškovni organ za kršitve po tem zakonu.

K 61. členu:

S tem členom se določa struktura Državne revizijske komisije ter pogoje za imenovanje in razrešitev predsednika in članov Državne revizijske komisije. V primerjavi z veljavno ureditvijo

se pogoji za imenovanje članov in predsednika zaostrejejo. Člani in predsednik morajo izpolnjevati ostrejšje pogoje v zvezi z izobrazbo in delovnimi izkušnjami, in sicer morajo imeti izobrazbo pravne smeri, opravljen pravniški državni izpit in štiri leta več delovnih izkušenj na področju javnih naročil. Člani in predsednik Državne revizijske komisije morajo biti tudi osebnostno primerni za opravljanje funkcije. Predsednik Državne revizijske komisije mora poleg zgoraj navedenih pogojev izpolnjevati še pogoj, da je opravljal funkcijo člana ali predsednika Državne revizijske komisije najmanj tri leta ali, da ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju javnih naročil po opravljenem pravniškem izpitu.

Poleg pogojev za imenovanje so v tem členu določeni tudi pogoji za predčasno razrešitev predsednika in članov državne revizijske komisije. Predsednik ali član je lahko predčasno razrešen v primeru, ko Državnemu zboru predloži odstopno izjavo, ko je zaradi kaznivega dejanja pravnomočno obsojen na zaporno kazen, če postane trajno nezmožen opravljati svojo funkcijo, če pri svojem delu ne ravna v skladu z zakonom in ustavo ter, če je pravnomočno obsojen za prekršek po tem zakonu ali po zakonu, ki ureja javno naročanje.

V kolikor pa je predsednik ali član obsojen na neprostostno kazen, je razrešen samo, če gre za kaznivega dejanja zoper premoženje, gospodarstvo, pravni promet ali uradno dolžnost in javna pooblastila. Z zaostritvijo pogojev za imenovanje članov in predsednika bodo, predvsem v smislu sodnega organa oziroma izpolnjevanja kriterijev za tribunal iz 234. člena PES, okrepljene pristojnosti Državne revizijske komisije.

K 62. členu:

Državno revizijsko komisijo zastopa in vodi njen predsednik. Za organizacijo in vodenje dela na posameznih področjih pa se lahko pooblastijo posamezni člani.

K 63. členu:

Zaradi ureditve področja pravnega varstva v okviru Direktive 2009/81/ES z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES morajo predsednik in člani Državne revizijske komisije pridobiti dovoljenja za dostop do tajnih podatkov z najvišjo stopnjo tajnosti Republike Slovenije, Evropske unije in zveze NATO. Postopek se vodi v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke in podrejenimi predpisi.

Ta člen ureja tudi prenehanje mandata članu in predsedniku Državne revizijske komisije, če ne pridobi dovoljenja za dostop do tajnih podatkov z najvišjo stopnjo tajnosti.

Predsednik ali člani ne smejo dostopati do dokumentov s stopnjo tajnosti, za dostop do katerih je potrebno dovoljenje dokler jim ni izdano dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke.

K 64. členu:

Natančnejše poslovanje Državne revizijske komisije bo uredil poslovnik, ki ga državna revizijska komisija sprejme v soglasju z Državnim zborom Republike Slovenije.

K 65. členu:

V revizijskem postopku odloča senat, v primeru ko gre za naročila male vrednosti odloča posamezni član.

V primerih kadar je predmet revizije javno naročilo, ki ga mora naročnik poslati v objavo Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti, ali predsednik odloči, da gre za zahtevnejšo zadevo, v postopku revizije odloča tričlanski senat. Podrobnejši način dela je urejen s poslovníkom.

K 66. členu:

Ta člen opredeljuje izločitvene razloge zaradi katerih predsednik, člani ali uslužbenci Državne revizijske komisije ne morejo odločati v revizijskem postopku. Na ta način se zagotavlja, da v revizijskem postopku odloča oseba, ki lastniško, poslovno ali sorodstveno ni povezana s ponudnikom naročnikom ali drugimi osebami, ki sodelujejo v postopku javnega naročanja. Kot razlog izločitve šteje tudi delovno razmerje, namreč v revizijskem postopku ne more odločati

predsednik ali član, ki je bil pri ponudniku ali naročniku zaposlen, pa od prenehanja te zaposlitve nista pretekli dve leti.

Izločitve lahko poleg naročnika ali vlagatelja predlagajo tudi izbrani ponudnik in zagovornik javnega interesa.

K 67. členu:

S tem členom se za vse zaposlene v Državni revizijski komisiji določa obveznost varovanja določenih skrivnosti, s katerimi se seznanijo pri svojem delu.

K 68. in 69. členu:

Zakon za Državno revizijsko komisijo glede poročanja določa dve obveznosti, in sicer, da o svojem delu enkrat letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije ter da vsako leto do konca januarja za preteklo leto vladi predloži letno poročilo. Struktura tega poročila je, v odnosu do sedaj določenega poročila, nekoliko drugačna. Le-to bo vsebovalo dodatne podatke iz katerih bo razvidno, kakšen je glede na vrednost in število postopkov delež naročil, v katerih so naročniki kršili določbe področne zakonodaje in informacijo o sodelovanju Državne revizijske komisije z zagovorniki javnega interesa. Poleg navedenega bo iz poročila razvidno, koliko je primerov črpanja evropskih sredstev, pri katerih v postopkih javnega naročanja prihaja do zapletov.

K 70. členu:

Ta določba opredeljuje stroške in ureja njihovo povračilo. Stroški v zvezi z vloženo zahtevo za pravno varstvo v postopku javnega naročanja, se stranki povrnejo glede na uspeh v postopku pravnega varstva. Uveljavljanje stroškov je časovno omejeno, vlagatelj jih lahko zahteva za vsak posamezen postopek, tj. predrevizijski ali revizijski, vendar le do sprejema odločitve o zahtevku. Naročnik in Državna revizijska komisija odločita o stroških v odločitvi o zahtevku za pravno varstvo. Vlagatelju se prizna delno povračilo stroškov, če mu naročnik ni omogočil vpogleda v dokumentacijo o javnem naročilu oz. v ponudbe drugih ponudnikov, zaradi česar vlagatelj ni mogel pripraviti učinkovite zahteve za pravno varstvo oz. se seznaniti z dejstvi, ki bi ga odvrnila od vložitve zahteve za pravno varstvo.

K 71. členu:

Z zakonom se določa višino takse za postopek pravnega varstva. Z novo ureditvijo taks za postopek pravnega varstva v postopkih oddaje javnih naročil se odpravlja neskladnost veljavne zakonodaje z Ustavo Republike Slovenije, na katero je v svoji odločbi št. U-I-238/07-52 z dne 2. 4. 2009 opozorilo Ustavno sodišče Republike Slovenije. Predmetna določba izpostavlja predvsem spornost drugega stavka četrtega odstavka 22. člena veljavnega Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo), v skladu s katerim se taksa za vodenje postopka revizije pred Državno revizijsko komisijo plača, po končanem postopku, in sicer zgolj v primeru, ko se je zahtevek za revizijo izkazal za neutemeljen. S plačilom takse pred začetkom revizijskega postopka in ne glede na uspeh v tem postopku se zagotavlja nediskriminatorna obravnava vlagateljev in doseganje namena takse, tj. nadomestilo za vodenje postopka. Organi, ki lahko, skladno s tem zakonom, pravno varstvo vložijo zaradi ogroženega javnega interesa, so plačila takse za postopek oproščene.

K 72. členu:

S tem členom se ureja postopek vračila in izplačila taks. O vračilu taks, vplačanih za postopek pravnega varstva odloča in Državna revizijska komisija. Vračilo taks izvede Ministrstvo za finance, in sicer na podlagi predloga Državne revizijske komisije.

K 73. členu:

Določa se organ pristojen za vodenje evidence plačanih, preplačanih, premalo plačanih in vrnjenih taks.

K 74. členu:

Opredeljujejo se stroški sodnega postopka ter se glede višine, načina in roka plačila napotuje na zakon, ki ureja sodne takse.

K 75. členu:

Z napotilom na zakon, ki ureja pravdni postopek se določa način odmere stroškov pravnega varstva.

K 76. in 77. členu:

Zakon določa, da o kršitvah iz tega zakona skladno z zakonom, ki ureja prekrške odloča Državna revizijska komisija. Postopek o prekršku vodi in o njem odloča pooblaščen oseba Državne revizijske komisije, ki jo imenuje predsednik. Naročnik in odgovorna oseba naročnika sta dolžna Državni revizijski komisiji posredovati dokumentacijo, ki jo le-ta potrebuje v postopku o prekršku, ki ga vodi v skladu s tem zakonom.

K 78. členu:

Zakon taksativno našteva posamezna ravnanja, ki so v nasprotju s tem zakonom, kot prekrške in določa globo v razponu 5.000 eurov do 350.000 eurov za naročnika in 1.000 do 5.000 eurov za odgovorno osebo naročnika.

K 79. členu:

Z novim zakonom o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja preneha veljavnost do sedaj veljavnemu zakonu in tistim določbam Zakona o javnem naročanju in Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitve, ki se nanašajo na ničnost pogodb. Ta vsebina je urejena z novim zakonom o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja.

K 80. členu:

V skladu s tem členom se za postopke pravnega varstva po tem zakonu, ki so jih naročniki začeli izvajati pred začetkom uporabe tega zakona, določa način dokončanja teh postopkov.

K 81. členu

Ta člen določa obvezno ravnanje Državne revizijske komisije v zvezi s postopkom za pridobitev dovoljenja za dostop predsednika in članov do tajnih podatkov.

K 82. členu:

Ker je ta zakon zaostrel pogoje za imenovanje članov in predsednika Državne revizijske komisije, ta člen predvideva pogoje in prehodno obdobje, v katerem bodo sedanji predsednik in člani Državne revizijske komisije svojo funkcijo opravljali do izteka mandata.

K 83. členu:

Določa se način priprave letnega poročila Državne revizijske komisije od leta 2010 naprej.

K 84. členu:

Določba tega člena določa rok za sprejem novega Poslovnika Državne revizijske komisije in veljavnost obstoječega poslovnika do uveljavitve novega poslovnika.

K 85. členu:

Zakon določa vacatio legis 30 dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

REPUBLIKA SLOVENIJA

VLADA
SLUŽBA ZA ZAKONODAJO

www.svz.gov.si, e: gp.svz@gov.si

Mestni trg 4, 1000 Ljubljana

t: 01 24 11 802, f: 01 24 11 860

Številka: 430-48/2010-MC

Datum: 20.8.2010

MINISTRSTVO ZA FINANCE

L J U B L J A N A

gp.mf@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja

ZVEZA: Vaš dopis št. 007-323/2010 z dne 5.8.2010

Po pregledu gradiva, ki ste nam ga poslali v mnenje, ugotavljamo, na vsebinski oziroma pravno sistemski ravni, da bi bilo potrebno predlog zakona dopolniti in dodelati, da bi bil ustrezno pripravljen za nadaljnjo obravnavo. Pri tem imamo v mislih predvsem dopolnitev obrazložitve poglavitnih rešitev novega zakona in s tem v povezavi izdelavo ustrezne korelacijske tabele. Ugotavljamo namreč, da zaradi pomanjkljivega prikaza sedanjega stanja in razlogov, ki narekujejo sprejem novega zakona, skopih obrazložitev nekaterih novih rešitev, v njihovi povezavi z direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2007/66/ES z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335 z dne 20.12.2007, stran 31; v nadaljevanju Direktiva 2007/66/ES) ter zaradi neustrezne korelacijske tabele, ni mogoče pregledati in oceniti ustreznost predlaganih rešitev in njihovih pravno sistemskih nasledkov.

Glede korelacijske tabele, ki mora vsekakor biti obvezen sestavni del predloga zakona (poslali ste nam jo naknadno na našo prošnjo), ugotavljamo, da njen pregled ni mogoč oziroma je zelo otežen zaradi neustreznega načina navajanja določb Direktive 2007/66/ES. Oznak odstavkov, predvsem pa točk, ki jih navaja korelacijska tabela, v direktivi namreč ni, iskanje določb, ki se navezujejo na člene predloga zakona, po vsebini pa je težavno in nezanesljivo. K temu je treba dodati še opozorilo, da gre za nov zakon, ki prenaša Direktivo Sveta št. 89/665/EGS z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje (UL L 395 z dne 30. 12. 1989, str. 33) in Direktivo Sveta št. 92/13/EGS z dne 25. februarja 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o uporabi pravil Skupnosti za oddajo javnih naročil podjetij na vodnem, energetskem, transportnem in telekomunikacijskem področju (UL L 76 z dne 23. 3. 1992, str. 14) in je zato treba pripraviti korelacijsko tabelo za prenos obeh teh dveh direktiv v celoti, kakršni pač sta po

spremembah, ki jih je prinesla Direktiva 2007/66/ES. Opozarjamo še, da iz obrazložitve ni razvidno, katere vsebine omenjenih direktiv prenašata v pravni red Republike Slovenije Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10; v nadaljevanju: ZJN-2) in Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštних storitev (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08 in 19/10; v nadaljevanju: ZJNVETPS), katere naj bi prenesel predlog zakona.

S korelacijsko tabelo je, kot že rečeno, vsebinsko povezana nezadostna obrazložitev bistvene novosti, to je uvedbe sodnega varstva v postopku javnega naročanja, kot posebnega pravnega varstva oziroma pravnega sredstva. V tem pogledu po našem mnenju predlog zakona ni pripravljen v skladu z usmeritvami in zahtevami, ki jih nalaga Resolucija o normativni dejavnosti. Niso namreč podani analiza dosedanjega stanja in razlogi, ki narekujejo to novost, še posebej pa ni obrazloženo, kakšne bodo predvidoma njene posledice v odnosu do našega pravnega redu na področju obligacijskih razmerij, pa tudi organizacije sodstva. Dosedanje sodno varstvo na področju javnega naročanja je omejeno na možnost tožbe za odškodnino, po predlogu pa naj bi uvedli možnost tožbe na ugotovitev ničnosti pogodbe o izvajanju javnega naročila. Iz obrazložitve je sicer razvidno, da tako rešitev narekuje Direktiva 2007/66/ES, vendar direktiva dopušča državam članicam pri tem variantne oziroma opsijske rešitve in ne zahteva ničnosti pogodb v vseh primerih, kot jih določa predloga zakona, ne zahteva pa tudi, da bi o tem odločalo sodišče, ampak »revizijski organ, neodvisen od naročnika«. Da je obrazložitev nedodelana kažejo tudi razkoraki med njo in določbami predloga zakona. V uvodu je na primer na 9 in 14. strani zapisano, da bo skrajšanje postopka javnega naročanja omogočila tudi ukinitve možnosti pritožbe zoper sklep o ustavitvi postopka revizije, ki ga izda naročnik, kadar ga vlagatelj zahtevka za revizijo ne obvesti, da želi nadaljevati postopek revizije, oziroma ga o tem ne obvesti pravočasno. V tretjem odstavku 32. člena pa je rešitev drugačna, saj je določeno, da se šteje, da se je vlagatelj odpovedal pravici do varstva pred Državno revizijsko komisijo in da s tem postane odločitev naročnika pravnomočna. Obrazložitev k 53. členu na primer pravi, da zakon določa tri mesečni subjektivni rok za vložitev tožbe na ugotovitev ničnosti, v prvem odstavku 53. člena pa je zapisan 30 dnevni rok.

Poleg Direktive 2007/66/ES, ki je predstavljena kot glavni razlog za nov zakon, se navaja tudi usklajitev z Odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-238/07-52 z dne 2.4.2009 (Uradni list RS, št. 32/09), s katero je Ustavno sodišče ugotovilo, da je v neskladju z Ustavo drugi stavek četrtega odstavka 22. člena Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 78/99, 90/99-Popr., 110/02, 42/04, 61/05, 78/06 in 53/07). V obrazložitvi predloga zakona je rečeno, da predlagane rešitve glede taks popravljajo napako, ki naj bi bila v tem, da se je takso za vodenje postopka revizije pred Državno revizijsko komisijo plačevalo po končanem postopku zgolj v primeru, ko se je zahtevek za revizijo izkazal za neutemeljenega. Menimo, da razlogi za omenjeno odločitev Ustavnega sodišča niso bili taki, in da predlagana rešitev glede taks še vedno ni v skladu z vsebino omenjene odločbe Ustavnega sodišča. Ustavno sodišče je namreč navedlo kot razlog za ugotovitev neskladnosti z Ustavo to, da je taksa za postopek pred Državno revizijsko komisijo po višini enaka kot taksa za postopek pred naročnikom in da sta obe taksi skupaj po višini v takšnem razmerju s storitvijo oziroma stroški postopka, da je zakonodajalec presegel skrajne meje polja njegove proste presoje. Predlagana rešitev v 59. členu predloga zakona namreč še vedno določa dve taksi: za vodenje pred revizijskega postopka in za vodenje revizijskega postopka, ki sta po višini enaki. Pri tem je najvišji možni znesek obeh taks skupaj, ki naj bi jih plačal vlagatelj zahtev, 30.000 evrov, pri čemer je Ustavno sodišče za dosedanje višino, ki je znašala največ 20.000 evrov, ugotovilo, da je nesorazmerna.

Še en pravno sistemski problem je v predlogu zakona in sicer pri kazenskih določbah, ki naj bi uvedle novo, »alternativno kazen«, v skladu z zahtevami Direktive 2007/66/ES, predvsem tudi za primere, ko zaradi javnega interesa, kljub razlogom za ugotovitev ničnosti, ne bi bila

razveljavljena pogodba o izvedbi javnega naročila. Prvi odstavek 64. člena predloga zakona namreč določa prekrške, za katere naj bi se kaznoval naročnik. Veljavni Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja v 34. členu določa, da se kaznuje za prekršek naročnik, razen neposrednega proračunskega uporabnika, kar je po našem mnenju ustrezna določba, skladna z Zakonom o prekrških, ki v 13. členu določa, da Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti ne morejo biti odgovorne za prekršek, zakon pa lahko predpiše, da odgovarja za prekršek odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti. Po našem mnenju je treba predlog zakona uskladiti s to določbo, ne glede na 109. člen ZJN-2, ki po našem mnenju ni v skladu z Zakonom o prekrških.

Tem vsebinskim pripombam dodajamo nomotehnične pripombe (ki pa so v nekaterih primerih povezane z vsebinskimi vprašanji):

- po našem mnenju predlog zakona ni tako obsežen, da bi bilo treba za njegovo preglednost in notranjo ureditev uporabiti »dele«, za njegovo notranjo strukturiranost. Menimo, da zadostujejo poglavja in podpoglavja;
- naslove členov je treba zapisati z malo začetnico;
- predlog zakona nima določb, ki bi pojasnjevale pomen najpomembnejših izrazov, ki jih uporablja. Morda bi veljalo vsaj dodati sklic na ZJN-2 in ZJNVETPS in povedati, da imajo izrazi uporabljeni v zakonu pomen, kot ga določata ta dva zakona;
- 2. člen ni skladen s pravili nomotehnike oziroma s četrtem odstavkom 115. člena Poslovnika Državnega zbora. Treba je zapisati žensko in moško spolno obliko za temeljne subjekte predloga zakona na mestih, kjer se ti subjekti pojavljajo prvič v besedilu, in dodati navedbo, da se v nadaljnjem besedilu uporabi naslavljanje v moškem spolu;
- v 3. členu ni jasno zapisano za katero pravno varstvo gre, neustrezna je besedna zveza »sodnem postopku pred sodiščem«;
- v prvem odstavku 4. člena v predzadnji vrsti ni jasno zapisano iz uporabe katerega zakona so izvzeta nekatera javna naročila, na koncu odstavka pa je namesto dvojine uporabljena ednina: »ta zakon ne določa drugače«; v tretjem odstavku se neprecizno navajajo sezname storitev, tako po načinu navajanja kot tudi glede vsebinske navezanosti na določen člen ZJN-2 ali ZJNVETPS; pri četrtem odstavku se zastavlja vprašanje, ali se vsebina ne nanaša le na strožje postopke in zato izvedbe naročil po rednem postopku ni treba navajati;
- drugi odstavek 5. člena je po našem mnenju nepotreben, saj ponavlja vsebino, ki je že v 46., 53. in 57. členu predloga zakona; v tretjem odstavku bi morala biti beseda »katerih« zapisana v ednini;
- v 7. členu bi veljalo po našem mnenju črtati prvi stavek, ne glede na to, da je tako besedilo že v veljavnem zakonu, saj je ravnanje skladno s predpisi imanentna zapoved pravnega sistema in je ne gre zapisovati v vsak zakon; v nadaljevanju vsebina člena ni skladna z naslovom člena, saj gre za določanje začetka postopka javnega naročila;
- ker je na več mestih (kot na primer v 8. členu) nejasno oziroma neprecizno zapisano, za katere postopke pravnega varstva gre, bi veljalo pri prvi opredelitvi dodati skrajšano obliko za nadaljnje besedilo;
- predlagamo, da črtate drugi del 9. člena za besedo »varstvo«, saj ne gre za pravno vsebino, ampak razlaganje namena določbe;
- po našem mnenju pušča 10. člen preširoko polje presoje Državne revizijske komisije in sodišča pri zagotavljanju možnosti izreči se o navedbah nasprotne stranke; te možnosti bi moral urediti zakon, če pa jih že dovolj izčrpno ureja, bi veljalo dodati dostavek »če zakon (ali ta zakon) ne določa drugače«;
- določbe o Državni revizijski komisiji po našem mnenju ne sodijo v »del« oziroma širše poglavje »Splošne določbe«, opozarjamo tudi, da je tako uvrščanje v neskladju z navajanjem vsebine urejanja v prvem odstavku 1. člena, ki ima drugačni vrsti red;
- pri 19. in 20. členu, kot je razvidno tudi iz obrazložitve, ne gre za eno, ampak dve poročili; zastavlja se vprašanje, ali morda ne gre pri tem za vsebinsko povezani poročili, ali celo za poročilo, ki ga najprej obravnava vlada, nato pa državni zbor;
- pri prvem odstavku 21. člena opozarjamo na nomotehnično napako, ki se pojavlja še na nekaterih drugih mestih, da se namreč odstavek nadaljuje po napovednem stavku in točkah

- oziroma alinejah, ki mu sledijo. Predlagamo, da v takih primerih tako nadaljevanje preoblikujete v samostojen odstavek, ali pa vsebino vključite v napovedni stavek;
- v prvem odstavku 24. člena ni razvidno, kateri organ sprejme sklep, s katerih se zadržijo nadaljnje aktivnosti v postopku oddaje javnega naročila;
 - pri tretjem odstavku 26. člena opozarjamo na nedoslednost, ki se pojavlja na več mestih, da se namreč namesto uvedene okrajšave »ZJN-2« zapiše »zakon, ki ureja javno naročanje«;
 - pri prvem odstavku 28. člena opozarjamo na nomotehnično pravilo, ki se nato ne upošteva še večkrat v nadaljevanju, da se števila, vključno do 10, zapišejo z besedo; v petem odstavku je najbrž treba črtati besede »in revizijski postopek«;
 - pri 32. členu opozarjamo, da gre delno v prvem odstavku za ponavljanje vsebine 29. člena.;
 - v prvem odstavku 33. člena je napačen sklic na prvi odstavek 22. člena, gre namreč za 21. člen;
 - 34. in 35. člen sta po našem mnenju nepotrebna, oziroma je to treba vsaj preučiti, saj ponavljata določbe drugih členov;
 - pri tretjem odstavku 38. člena ugotavljamo, da naslov člena ne odraža njegove vsebine, se pa ta vsebina ponovi tudi v naslednjih dveh členih in se odstavek zato lahko črta;
 - v tretjem odstavku 39. člena je napačen sklic na drugi odstavek 35. člena, saj ima ta člen le en odstavek, vsebinsko pa ni jasno, zakaj mora Državna revizijska komisija odločiti le na podlagi »osnovne« dokumentacije, ki jo posreduje naročnik in ne na podlagi celotne dokumentacije, s katero razpolaga;
 - v prvem odstavku 40. člena je nerazumljivo besedilo »ali v postopek vključitev neodvisnih strokovnjakov ali izvedencev«. V drugem odstavku je vsebinsko nelogična določba, da mora stranka založiti predjem za izdelavo strokovnega mnenja tudi v primerih, ko sama tega ni predlagala;
 - pri prvem odstavku 43. člena opozarjamo, da gre delno za ponavljanje vsebine drugega odstavka 36. člena; pri 2. točki se nam zastavlja vprašanje, ali je logično, da Državna revizijska komisija zavrne zahtevek kot neutemeljen, če ugotovi, da naročnik ne bi sprejel drugačne odločitve. Po našem razumevanju se zahtevek zavrne v primerih, ko komisija ugotovi, da niso bile storjene kršitve v postopku, ki jih zatrjuje zahtevek za revizijski postopek; v 4. točki je treba dodati za besedo »vlagatelja« besedo »prejme«;
 - ugotavljamo, da določba veljavnega zakona, ki ureja podobno vsebino kot 44. člen predloga zakona, z besedo »lahko« dopušča Državni revizijski komisiji, da od naročnika zahteva poročilo o izvedbi postopka ali o ponovljenem postopku, medtem ko se sedaj predlaga določba, da mora komisija to vedno zahtevati ob sprejemu odločitve o zahtevku za revizijski postopek. V nekaterih primerih taka zahteva najbrž ni smiselna, še posebej, če komisija ugotovi, da zahtevek za revizijski postopek ni bil utemeljen;
 - pri prvem odstavku 45. člena ugotavljamo, da gre za ponavljanje vsebine 4. točke prvega odstavka 43. člena;
 - 46. člen po vsebini bolj sodi v »Četrty del«;
 - pri celotnem »Tretjem delu« predlagamo, da razmislite, ali bi te vsebine ne veljalo umestiti takoj za 29. člen, na vsebino katerega se pravzaprav nanaša. Menimo, da bi na tistem mestu bilo mogoče zapisati želeno ureditev na krajši način, brez ponavljanj kot je na primer v drugem in tretjem odstavku 47. člena, ko naročnik prvič pritožbo »vloži pri naročniku«, drugič pa »se vloži neposredno pri naročniku«; tudi vsebino 49. člena bi bilo mogoče zapisati krajše s sklicevanje na 51. člen oziroma 33. člen z ureditvijo, da se ti členi smiselno uporabljajo tudi za odstop dokumentacije v postopku s pritožbo;
 - v 50. členu posebej opozarjamo na tretjo alinejo 1. točke prvega odstavka, ki nima nikakršne podlage v prejšnjih določbah; v 3. točki pa je po našem mnenju nepotrebno sklicevanje na 29. člen, saj je to edini člen, ki določa primere, ko je mogoče vložiti pritožbo;
 - pri 56. členu v povezavi s splošnimi pripombami opozarjamo, da bi moral zakon bolj razdelati razloge, zaradi katerih naj bi kljub ugotovljenim kršitvam ostala v veljavi pogodba o izvedbi javnega naročila, tako, da odločitev ne bi bila v celoti prepuščena sodni praksi; iz zakona bi veljalo v ta namen črtati izraz »in podobno«. Predlagamo še poenotenje izrazov v drugem odstavku 56. člena je namreč zapisano »neveljavnosti«, sicer pa se uporablja izraz »ničnost«. Pri tretjem odstavku ugotavljamo, da ni jasno, kakšne posledice ima odločitev sodišča za tožnika, če se pogodba ohrani v veljavi kljub razlogom za ugotovitev ničnosti, postopek o prekršku zoper naročnika namreč ni v interesu tožeče stranke, odškodninski zahteve pa za te primer ni posebej urejen;

- pri drugem odstavku 57. člena se zastavlja vprašanje ustreznosti izraza »zaključek postopka javnega varstva«, saj se po predlogu zakona uvršča med pravno varstvo tudi postopke pred sodiščem;
- podobno kot pri prejšnji alineji opozarjamo tudi pri prvem odstavku 58. člena, da so izdatki, ki nastanejo »zaradi postopka pravnega varstva«, tudi izdatki med postopkom pravnega varstva pred sodiščem; pri petem odstavku opozarjamo, da je sklic na 35. člen napačen, v šestem odstavku pa je uporabljena dvojina, ko gre za ednino pri besedi »naročnik«;
- pri 60. členu je nejasno, ali se ureja le odločanje vračilu taks, ali tudi odločanje o njihovi višini;
- pri 64. členu predlagamo, da se prekrški uredijo po vrstnem redu členov, na katere se sklicujejo, zastavljamo še vprašanje, ali bi ne veljalo črtati prekrškov pod 2., 5., 8. in morda tudi 9. in 11. točko prvega odstavka, saj gre za napake v postopku, ki se nato odpravljajo v pred revizijskem in revizijskem postopku; pri 13. točki opozarjamo, da 33. člen nima štirih odstavkov;
- pri 65. členu predlagamo, da zakon razveljavi tudi veljavni Poslovnik Državne revizijske komisije in podaljša njegovo uporabo do sprejema novega poslovnika. Veljavni poslovnik ima namreč pravno podlago v Zakonu o reviziji postopkov javnega naročanja in bo zato z razveljavitvijo tega zakona izgubil svojo pravno podlago. Pri drugem odstavku je treba črtati pojasnilo »ki se nanašata na ničnost pogodb«, kar smiselno velja tudi za naslednje odstavke, v katerih pa je vsekakor treba natančno navesti oziroma opredeliti določbe, ki se razveljavljajo, brez uporabe način »ki se nanaša na«;
- v 69. členu zadostuje določitev roka za sprejem novega poslovnika.

Mateja Tamara Fajs
NAMESTNICA DIREKTORJA